

Broj 01/ 1438

Podgorica, 19.06.2018. godine

UNIVERZITET CRNE GORE
-Odboru za doktorske studije i Senatu-

PODGORICA

Predmet: Materijal za sjednicu Odbora i Senata

Poštovani,

U skladu sa članom 46. Pravila doktorskih studija, dostavljamo Vam materijal za narednu sjednicu Odbora za doktorske studije, odnosno Senata Univerziteta Crne Gore i to:

- Obrazac PD (Prijava teme doktorske disertacije) sa prapatnom dokumentacijom za kandidatkinju mr Milenu Radonjić.

DEKAN

Prof. dr Nikola Milović

**UNIVERZITET CRNE GORE
EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA
DOKTORSKE STUDIJE**

Br. 01/1444

Podgorica, 19.06.2018.god.

Na osnovu čl. 64. Statuta Univerziteta Crne Gore, člana 34. Pravila doktorskih studija, Vijeće Ekonomskog fakulteta je na sjednici održanoj 19.06.2018.godine donijelo

O D L U K U

1. Predlaže se Komisija za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije „**Javni dug i makroekonomske performanse u zemljama Zapadnog Balkana**“ i kandidata **mr Milene Radonjić** u sastavu:
  - Prof.dr Miomir Jakšić, redovni profesor, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Beogradu
  - Prof.dr Gordana Đurović, redovni profesor, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore
  - Prof.dr Milivoje Radović, redovni profesor, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore
2. Predlog dostaviti Odboru za doktorske studije i Senatu Univerziteta Crne Gore koji su nadležni za donošenje konačne Odluke.

O B R A Z L O Ž E N J E

Kandidat mr Milena Radonjić, obratila se Komisiji za doktorske studije sa Prijavom teme doktorske disertacije (Obrazac PD) i zahtjevom da se imenuje Komisija za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije „**Javni dug i makroekonomske performanse u zemljama Zapadnog Balkana**“ i kandidata.

Komisija za doktorske studije je, nakon razmatranja dokumentacije i zahtjeva kandidata, predložila Vijeću Ekonomskog fakulteta da donese Odluku da se imenuje Komisija za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije „**Javni dug i makroekonomske performanse u zemljama Zapadnog Balkana**“ i kandidata mr Milene Radonjić.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu.

DOSTAVLJENO:

- a/a
- referentu doktorskih studija,
- Centru za doktorske studije,
- Senatu UCG.

PRIJAVA TEME DOKTORSKE DISERTACIJE

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	mr Milena Radonjić
Fakultet	Ekonomski fakultet Podgorica
Studijski program	Ekonomija
Broj indeksa	11/13
Ime i prezime roditelja	Sreten Radonjić
Datum i mjesto rođenja	04.12.1987., Podgorica
Adresa prebivališta	ULSKOJ-a 23a
Telefon	067/263-307
E-mail	milena.ra@ac.me
BIOGRAFIJA I BIBLIOGRAFIJA	
Obrazovanje	<ul style="list-style-type: none"> • Magistarske studije (MSc) završila na Ekonomskom fakultetu u Podgorici u novembru 2012.godine sa prosječnom ocjenom A (9,65) • Osnovne studije (BSc) završila na Ekonomskom fakultetu u Podgorici u julu 2010.godine sa prosječnom ocjenom A (10) • Završila gimnaziju „Slobodan Škerović“ u Podgorici 2006.godine, kao dobitnica diplome Luča
Radno iskustvo	<ul style="list-style-type: none"> • 2011 – danas Ekonomski fakultet Podgorica – saradnik u nastavi na predmetima Ekonomija, Privredni sistem, Ekonomija javnog sektora, Teorija i analiza ekonomske politike i Tržište rada • 2011-2012 NLB Montenegrobanka - referent u Sektoru za direktno bankarstvo i brigu o korisnicima, Direkcija poslovne mreže
Popis radova	<ul style="list-style-type: none"> • Đurašković, J., Radović, M., Radonjić, M. (2018) The controversies of modern macroeconomic theory in the context of the global economic crisis, <i>Journal of Central Banking Theory and Practice</i>, 7(2), p.49-72 • Rogić, S., Radonjić, M., Đurišić, V. (2018) Sport financing through gambling revenues in Montenegro, <i>Sport Mont Journal</i>, 16(2), p.1-5 • Milović, N., Radonjić, M. (2016) Montenegro: Booming at a cost of high twin deficits. <i>SEE-6 Economic Outlook</i>, 1 (1): 20–26, e-ISSN 1849–8884, ISSN 1849–8817.

	<ul style="list-style-type: none"> • Radonjić, M., Demirović S. (2013) Uticaj finansijske krize na fiskalne pozicije i mjere prilagodavanja, <i>Preduzetnik</i>, 9, str. 83-89
NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Na službenom jeziku	Javni dug i makroekonomske performanse u zemljama Zapadnog Balkana
Na engleskom jeziku	Public debt and macroeconomic performance in Western Balkan countries
Obrazloženje teme	
<p>Globalna ekonomska i finansijska kriza aktuelizovala je problem javnog duga. U prošlosti problem javnog duga je bio primarno vezan za zemlje u razvoju, dok danas visoki javni dug stvara probleme u razvijenim ekonomijama jer se radi o neodrživom rastu zasnovanom na kreditima, nakon kojeg slijede krize zbog bankrota (Cecchetti, Mohanty i Zampolli, 2010).</p> <p>Dramatičan rast nivoa javnog duga na globalnom nivou u posljednjem periodu posljedica je, prije svega, vođenja neadekvatne i nekonzistentne ekonomske politike. U tom kontekstu, kreatori ekonomske politike suočavaju se sa brojnim izazovima, među kojima primat u rješavanju imaju oni koji se tiču održivosti javnih finansija. Fiskalna (ne)održivost ima širok ekonomski uticaj, te se postavlja pitanje u kojoj mjeri javni dug utiče na makroekonomske performanse. Činjenica je da zaduživanje zemlje ima negativne implikacije na akumulaciju kapitala i investicije neophodne za rast produktivnosti, što u krajnjem slučaju za posljedicu ima usporavanje ekonomskog rasta.</p> <p>Intenzivan rast javnog duga tokom globalne ekonomske krize nije zaobišao ni zemlje Zapadnog Balkana. Globalna ekonomska kriza je direktno ili indirektno pogodila zemlje ovog regiona, te su one iskusile niske, čak i negativne stope rasta. Kriza je otkrila brojne fiskalne ranjivosti ovih zemalja: ugrožene su fiskalne rezerve, istaknute strukturne slabosti, a javni dug je narastao u svih 6 zemalja regiona, više nego dvostruko. Po završetku krize, mnoge zemlje nijesu uspjele da se vrate na stope rasta prije krize čime je ugrožena održivost duga i makroekonomska stabilnost.</p> <p>Takav razvoj situacije podigao je nivo zabrinutosti po pitanju da li je javni dug počeo da dostiže nivoe koji mogu negativno uticati na ekonomski rast i koliko bi bio opasan uticaj javnog duga na rast nakon dostizanja određene prelomne tačke u ovim zemljama. Stoga, obezbjeđenje zdrave fiskalne politike predstavlja prioritet za zemlje Zapadnog Balkana. Uprkos tome što postoji veliki broj studija koje se bave pitanjima uticaja javnog duga na ekonomsku aktivnost u različitim zemljama ili grupama zemalja, veoma malo je pisano o iskustvu Zapadnog Balkana, odnosno nijedna studija nije se bavila utvrđivanjem empirijske veze između javnog duga i stope ekonomskog rasta u ovom regionu. Iz tog razloga, sama tematika je motivisana željom da se pitanju javnog duga na Zapadnom Balkanu posveti potrebna pažnja, tj. da se kvantifikuju njegovi efekti na stopu ekonomskog rasta i da se utvrde njegove najvažnije determinante kako bi se utvrdili pravci vođenja adekvatnih politika koje bi osigurale održivost javnog duga u ovom regionu.</p>	
Pregled istraživanja	

Akademski debata o vezi između javnog duga i ekonomske aktivnosti oživjela je paralelno sa dramatičnim rastom javnog duga na globalnom nivou u posljednjem periodu. U ekonomskoj literaturi ne postoji jedinstven stav o efektima javnog duga na ekonomske performanse, što proizilazi iz pretpostavki na kojima su zasnovani modeli različitih škola ekonomske misli (Elmendorf i Mankiw, 1998). Moguće je razlikovati dva gledišta i to: *konvencionalni pravac*, koji je zastupljen kod većine ekonomista i kreatora ekonomske politike i *alternativni pravac* poznat pod nazivom Rikardijanska jednakost. Prema konvencionalnom pravcu, javni dug stimuliše agregatnu tražnju i ekonomski rast na kratak rok, ali dovodi do efekta istiskivanja kapitala i smanjenja nacionalnog dohotka na dugi rok. Takođe, prema ovom gledištu, javni dug utiče na monetarnu politiku, stvara čist gubitak od poreza koji se uvode da bi javni dug bio servisiran, mijenja politički proces koji određuje pravac fiskalne politike i čini zemlju osjetljivijom na krizu međunarodnog povjerenja. Suprotno tome, zagovornici rikardijanske jednakosti smatraju da fiskalna politika nema značajne efekte na makroekonomske performanse, odnosno da je potpuno irelevantno da li se vladina potrošnja finansira porezima ili javnim dugom.

Ipak, većina literature ispituje nelinearnu vezu između javnog duga i stope rasta BDP-a pri čemu se zaključuje da postoji određen nivo udjela javnog duga u BDP-u, tj. prelomna tačka oko koje dolazi do promjene funkcionalne veze između navedenih varijabli. Objašnjenje pruža ekonomska teorija: zemlji je potrebno zaduživanje kako bi se ubrao ekonomski rast, ali nakon dostizanja određene granice stvara se pritisak na investicije i smanjuje se ukupan output zemlje, odnosno dolazi do pada stope ekonomskog rasta. Tako, ako se utvrdi različit stepen efikasnosti javnog zaduživanja na rast BDP-a, kreatori fiskalne politike mogu adekvatno reagovati s obzirom na nivo javnog duga. Najuticajnije istraživanje koje ispituje vezu između javnog duga i ekonomskog rasta jeste ono koje su sproveli Reinhart i Rogoff (2010). Detaljnom analizom podataka za 44 zemlje u periodu od 200 godina došli su do zaključka da je visok nivo javnog duga (iznad 90% njegovog udjela u BDP-u) povezan sa nižim, čak i negativnim stopama ekonomskog rasta, kako u razvijenim tako i u zemljama u razvoju. Negativne efekte visokog nivoa javnog duga na ekonomski rast naglašavaju i Kumar i Woo (2010) u svom istraživanju koje je obuhvatilo 38 zemalja (razvijenih zemlja i zemalja u razvoju). Njihovi rezultati pokazuju da povećanje udjela javnog duga u BDP-u u iznosu od 10 procentnih poena dovodi do smanjenja stope rasta BDP-a per capita u iznosu od oko 0,2 procentna poena. Takođe, pronalaze nelinearne efekte na nivoima udjela javnog duga u BDP-u iznad 90%, pri čemu je efekat promjene javnog duga na stopu ekonomskog rasta mnogo jači u zemljama u razvoju. Mínea i Parent (2012) pokazuju da ispod nivoa od 115% udjela javnog duga u BDP-u između javnog duga i ekonomskog rasta postoji negativna veza, a iznad 115% smjer kretanja varijabli se mijenja. Još jedan zaključak do kojeg dolaze je da ne postoji značajna razlika u stopama ekonomskog rasta između zemalja kod kojih je udio javnog duga iznad 115% i onih između 60-90%. U svom istraživanju Škrinjarić i Orlović (2017) pokazuju da u Hrvatskoj negativna veza između udjela javnog duga u BDP-u i stope rasta BDP-a postaje jača na većim nivoima udjela javnog duga. Specifikacijom modela koji uključuje binarnu varijablu sa referentnim nivoom od 60%, pokazuje se da udio javnog duga ispod referentne tačke nije značajan, dok je iznad nje značajan i negativan.

Baum, Checherita-Westphal i Rother (2012) panel analizom podataka 12 evropskih zemalja tokom

dvadesetogodišnjeg perioda dokazuju nelinearnu vezu između javnog duga i ekonomskog rasta i potvrđuju zaključke do kojih su došli Reinhart i Rogoff (2010). Njihovi rezultati pokazuju da je kratkoročni uticaj javnog duga na ekonomski rast pozitivan i ima visoku statističku značajnost sve do nivoa udjela duga u BDP-u u iznosu od 67%. Nakon što udio javnog duga u BDP-u dostigne nivo od 95%, uticaj dodatnog zaduživanja na ekonomsku aktivnost postaje negativan. Sličnu analizu uradili su Mencinger, Aristovnik i Verbič (2015) i potvrdili teorijsku pretpostavku da je na niskim nivoima javnog duga njegov uticaj na ekonomski rast pozitivan, dok nakon određene tačke preovladava negativan efekat. Prelomna tačka za razvijene ekonomije nalazi se u intervalu 90-94%, dok je za zemlje u razvoju ta prelomna tačka na nižem nivou i nalazi se u intervalu 44-45% udjela javnog duga u BDP-u. U analizi koju su isti autori radili 2014.godine na uzorku zemalja članica Evropske unije takođe je dokazana nelinearna veza između javnog duga i ekonomskog rasta, međutim prelomne tačke za „nove“ i „stare“ članice su različite. Za „stare“ zemlje članice pokazuje se da je prelomna tačka u intervalu 80-94%, a za „nove“ članice ta tačka je između 53 i 54% udjela javnog duga u BDP-u.

S druge strane, pored utvrđivanja korelacije između javnog duga i ekonomskog rasta i definisanja potencijalne prelomne tačke, u literaturi je nezaobilazno i pitanje kauzalnosti između ovih varijabli. Korelacija između javnog duga i ekonomskog rasta može biti objašnjena činjenicom da je nizak ekonomski rast faktor koji dovodi do visokih nivoa javnog duga. Panizza i Presbitero (2013) u svom istraživanju sprovedenom na uzorku od 17 OECD zemalja ne pronalaze dokaz da visok javni dug ugrožava ekonomski rast u razvijenim ekonomijama i upozoravaju na činjenicu da veza između javnog duga i ekonomskog rasta ne smije biti korišćena kao argument u korist sprođenja fiskalne konsolidacije.

U kontekstu dužničke krize, fiskalna konsolidacija kao jedan od načina za smanjenje javnog duga, predstavlja veliki izazov za većinu zemalja. Radi se o instrumentu koji predstavlja skup diskrecionih mjera i politika usmjerenih na smanjenje budžetskih deficita i zaustavljanje rasta javnog duga, kako bi se stabilizovao finansijski sistem. Fiskalno prilagođavanje je u tijesnoj vezi sa politikom štednje koja, prema literaturi, predstavlja jedan oblik dobrovoljne deflacije prema kojoj se u ekonomiji smanjuju plate, cijene i budžetska potrošnja kako bi se smanjio deficit i javni dug i povećala konkurentnost privrede. Uspješnost fiskalne konsolidacije varira od zemlje do zemlje, reflektujući ukupni teret javnog duga i troškove njegovog servisiranja. Značajno smanjenje primarnog budžetskog deficita predstavlja važan način redukovanja ili eliminisanja negativnog uticaja javnog duga na ekonomski rast. Najveći broj studija ispituje vezu između ekonomskog rasta i efekata fiskalne konsolidacije. U svom radu Alesina i de Ruy (2014) tvrde da je veliki broj dosadašnjih epizoda fiskalnog prilagođavanja bio u stvari neefikasan, ukoliko se kao kriterijum uspješnosti uzme smanjenje udjela javnog duga u BDP-u. Globan i Matošec (2015) pokazuju da se postizanjem uravnoteženog budžeta stopa rasta javnog duga smanjuje, ali je efekat relativno mali u poređenju sa procijenjenim parametrima uz stopu rasta BDP-a. Njihovi rezultati upućuju na to da se rješavanje ekonomske krize treba zasnivati na podsticanju ekonomskog rasta, uz nezanemarivanje visoke cijene potencijalno neodgovornog upravljanja javnim finansijama.

Cilj i hipoteze

Osnovni cilj istraživanja je da pruži temeljnu teorijsku i empirijsku analizu problema javnog duga u zemljama Zapadnog Balkana. Poseban značaj istraživanja ogledaće se u utvrđivanju veze između javnog duga i stope ekonomskog rasta u zemljama Zapadnog Balkana, odnosno u ispitivanju postojanja prelomne tačke koja ukazuje na prisustvo nelinearne veze između nivoa zaduženosti i ekonomskog rasta u zemljama ovog područja. U zavisnosti od veličine udjela javnog duga u BDP-u, javni dug djeluje na ekonomski rast ne samo sa različitim intenzitetom već i sa različitim smjerom, pri čemu je njegov uticaj pozitivan na niskim nivoima udjela, dok nakon određene tačke on postaje negativan.

Dalje, kako je u zemljama Zapadnog Balkana prisutan trend povećanja javnog duga, cilj rada je da se ispituju njegove najvažnije determinante, odnosno utvrdi relativni značaj fiskalne konsolidacije i rasta bruto domaćeg proizvoda u obuzdavanju javnog duga u ovim zemljama.

Na kraju, rezultatima se nastoji ukazati na potrebu za različitim djelovanjem kreatora ekonomske politike u zavisnosti od nivoa udjela javnog duga u BDP-u, kako bi se stabilizovala ekonomija i stimulisao ekonomski rast u zemljama Zapadnog Balkana.

Imajući u vidu značaj i osnovni cilj istraživanja, ova disertacija definiše i određeni broj pomoćnih ciljeva kao što su:

- teorijski prikaz koncepta javnog duga, uz naglašavanje njegovih važnih aspekata i transmisionih kanala koji utiču na ostvarenje makroekonomske stabilnosti i ubrzanje ekonomskog rasta;
- kreiranje ekonometrijskog modela kojim će se procijeniti uticaj javnog duga na ekonomski rast zemalja Zapadnog Balkana;
- ispitivanje efekata alternativnih politika za smanjenje nivoa javnog duga u ovim zemljama;
- ispitivanje uloge i značaja uspostavljanja nezavisnog fiskalnog regulatornog tijela, odgovornog za rješavanje problema javnog duga, koje bi donosilo fiskalna pravila;
- procjena održivosti javnog duga u zemljama Zapadnog Balkana;
- kritički osvrt na politike upravljanja javnim dugom u zemljama Zapadnog Balkana i sagledavanje mogućnosti za uspostavljanje efikasnih mehanizama upravljanja dugom kako bi se zaustavio trend njegovog rasta.

U cilju kritičkog ispitivanja problema javnog duga u zemljama Zapadnog Balkana u radu su postavljene dvije osnovne hipoteze kao i odgovarajuće pomoćne hipoteze koje će biti testirane adekvatnim ekonomskim metodama.

H1: U zemljama Zapadnog Balkana efekat javnog zaduživanja na ekonomski rast nije isti pri svim nivoima udjela javnog duga u BDP-u.

P.H. Prelomna tačka udjela javnog duga u BDP-u poslije koje se pozitivni uticaj javnog duga na ekonomski rast smanjuje i postaje negativan iznad je 60%.

H2: Rješavanje problema javnog duga u zemljama Zapadnog Balkana treba biti zasnovano na

dinamiziranju ekonomskog rasta.

P.H. Fiskalna konsolidacija u zemljama Zapadnog Balkana ne dovodi do značajnog smanjenja stope rasta javnog duga.

Hipoteze će biti dokazivane empirijskim istraživanjem na uzorku zemalja Zapadnog Balkana. Na osnovu podataka prikupljenih za period 2006-2017.godine biće procijenjeno nekoliko modela uticaja javnog duga na stopu ekonomskog rasta i to najprije modeli linearne regresije, a zatim modeli koji podrazumijevaju kvadratnu vezu između varijabli, odnosno postojanje prelomne tačke poslije koje efekat javnog duga na ekonomski rast postaje negativan. Prema postojećim empirijskim studijama, kritične vrijednosti prelomne tačke kreću se u intervalu 85-100% za razvijene ekonomije i 40-70% za zemlje u razvoju. Iz tog razloga, kao i zbog stvarnih udjela javnog duga u BDP-u u zemljama Zapadnog Balkana kao granica uzima se vrijednost od 60%, pa će na taj način biti testirana hipoteza o postojanju različitih efekata povećanja javnog duga na ekonomski rast. Kako pored javnog duga na ekonomski rast utiču i druge varijable kao što su otvorenost ekonomije, javne investicije, nivo cijena itd. i one će biti uključene u analizu kao kontrolne, obzirom na to da su korišćene i u prethodnim relevantnim istraživanjima ove problematike.

Nakon ispitivanja uticaja javnog duga na ekonomski rast u nastavku empirijskog istraživanja biće ispitane determinante javnog duga u zemljama Zapadnog Balkana, tj. efekti fiskalne konsolidacije na odnos javnog duga i BDP-a. Primjenom dinamičke panel analize biće utvrđen značaj smanjenja primarnog deficita za obuzdavanje javnog duga, ali i značaj rasta BDP-a na odnos javnog duga i BDP-a. Kao zavisna varijabla u analizi biće korišćena stopa rasta javnog duga, dok će kao glavna nezavisna varijabla biti korišćena fiskalna konsolidacija, aproksimirana primarnim bilansom, dok se kao očekivane determinante javnog duga koriste kontrolne varijable birane po uzoru na autore koji se bave ovom problematikom i to: stopa rasta realnog BDP-a, udio državne potrošnje u BDP-u, udio državnih investicija u BDP-u, priliv stranih direktnih investicija, inflacija i neto izvoz.

Materijali, metode i plan istraživanja

Definisani predmet i cilj istraživanja, kao i oblast i karakter rada u osnovi su opredijelili faze i metode istraživanja. Uzimajući u obzir teorijsko-empirijski aspekt istraživanja, u procesu izrade doktorske disertacije biće korišćene metode karakteristične za istraživanja u domenu društvenih, odnosno ekonomskih nauka.

Izrada doktorske disertacije biće sprovedena kroz dvije faze, i to:

- U prvoj fazi istraživanja, koja ima teorijski karakter, biće prikupljena relevantna naučna literatura na osnovu koje će se, primjenom deskriptivne metode i metoda analize i sinteze, objasniti efekti javnog duga na makroekonomske performanse, tj. na ekonomski rast. Primjenom istorijskog metoda sagledaće se evolucija javnog duga u svijetu, kao i nastanak, uzroci i posljedice dužničkih kriza. Dalje, metodologija mjerenja održivosti duga kao i načini njegovog servisiranja biće objašnjeni primjenom kvantitativnih metoda i

metodom analize. Metodom komparativne analize proučiće se strategije upravljanja javnim dugom koje se primjenjuju u zemljama različitog nivoa razvijenosti, a koje obezbjeđuju njegovu održivost.

- U drugoj fazi istraživanja, koja ima empirijski karakter, biće prikupljeni podaci na osnovu kojih će se formirati ekonometrijski modeli kojima će se utvrditi veza između javnog duga i ekonomskog rasta u zemljama Zapadnog Balkana kao i efekti fiskalne konsolidacije na smanjenje javnog duga u ovim zemljama. Empirijska analiza biće sprovedena u okviru deskriptivne statističke analize i ekonometrijske analize panela, a na osnovu baza podataka MMF-a i Svjetske banke. Primjenom F-testa i Durbin-Wu-Hausman testa biće utvrđeno koja će vrsta panel regresione analize biti primijenjena: Fixed Effects Model (FEM) odnosno Least Squares Dummy Variable Model (LSDV), Error Components Model (ECM) odnosno Random Effects Model (REM) ili Linear Mixed Model. U analizi će biti korišćen uzorak balansiranih panela za 6 zemalja Zapadnog Balkana (Crna Gora, Srbija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Albanija i Kosovo) za period 2006-2017. godine, pri čemu će se koristiti godišnji podaci. Vremenski period za koji se vrši istraživanje određen je dostupnošću, uporedivošću i kvalitetom podataka, dok objektivno ograničenje istraživanja predstavljaju relativno kratke vremenske serije podataka.

Glavnu dokumentacionu osnovu istraživanja čine knjige i udžbenici iz oblasti makroekonomije, javnih finansija, ekonomske politike i ekonomske istorije. Takođe, korišćeni su naučni članci i doktorske disertacije koji se bave pitanjima i problemima javnog duga kao i radovi i istraživanja objavljeni u relevantnim stručnim časopisima kao što su: *Cambridge Journal of Economics, American Economic Review, Journal of International Money and Finance, International Review of Economics & Finance, The Economic Journal...*

Prikupljanje podataka realizuje se korišćenjem dostupnih baza podataka i literature, kao i pretraživanjem Internet stranica. Obrada podataka se vrši korišćenjem ekonometrijskih i statističkih programa.

Očekivani naučni doprinos

Obzirom na to da se radi o pitanju koje se nalazi u središtu pažnje naučne javnosti, a oko kojeg još uvijek nije postignut konsenzus, odlučila sam da svojim istraživanjem pokušam da dam doprinos ekonomskoj debati o pitanju efekata javnog duga.

Iako je problem javnog duga i njegovog uticaja na makroekonomske performanse analiziran u literaturi, nijedna empirijska studija nije rađena na primjeru zemalja ovog regiona, te se glavni naučni doprinos ove doktorske teze ogleda u tome što će pružiti detaljnu analizu problema koji je od velikog teorijskog i praktičnog značaja za zemlje Zapadnog Balkana.

Takođe, postojeća literatura i objavljena naučna istraživanja su uglavnom na engleskom jeziku, pa se značaj ovog istraživanja ogleda i u tome što će ova problematika biti približena domaćoj

zainteresovanoj javnosti.

Ipak, najveći doprinos ovog rada ogledaće se u empirijskom istraživanju koje će kao rezultat imati definisan ekonometrijski model uticaja javnog duga na ekonomski rast, kao i utvrđene najvažnije determinante javnog duga u zemljama regiona. Kroz sveobuhvatnu analizu problema javnog duga i rezultate sprovedenog istraživanja stvoriće se konkretne pretpostavke za obezbjeđenje zdrave fiskalne politike u zemljama Zapadnog Balkana, u cilju postizanja dugoročno održivog rasta i razvoja.

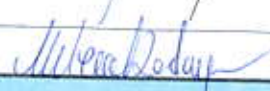
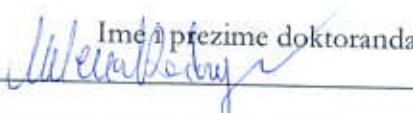
Spisak objavljenih radova kandidata

- Đurašković, J., Radović, M., **Radonjić, M.** (2018) The controversies of modern macroeconomic theory in the context of the global economic crisis, *Journal of Central Banking Theory and Practice* (in press)
- Rogić, S., **Radonjić, M.**, Đurišić, V. (2018) Sport financing through gambling revenues in Montenegro, *Sport Mont Journal*, 16(2), p.1-5
- Milović, N., **Radonjić, M.** (2016) Montenegro: Booming at a cost of high twin deficits. SEE-6 Economic Outlook, 1 (1): 20–26, e-ISSN 1849–8884, ISSN 1849–8817.
- **Radonjić, M.**, Demirović S. (2013) Uticaj finansijske krize na fiskalne pozicije i mjere prilagođavanja, *Preduzetnik*, 9, str. 83-89

Popis literature

1. Afonso, A. & Jalles, J. T. (2013). Growth and productivity: The role of government debt. *International Review of Economics & Finance*, 25, 384–407.
2. Alesina, A., & de Rugy, V. (2014). A Review of the Scholarship on Austerity. U S. Furth (ed), *Europe's Fiscal Crisis Revealed: An In-Depth Analysis of Spending, Austerity, and Growth* (str. 3-11). Washington: The Heritage Foundation.
3. Baum, A., Checherita-Westphal, C., & Rother, P. (2013). Debt and Growth: New Evidence for the Euro Area. *Journal of International Money and Finance*, 32, 809–821.
4. Bénassy-Quéré, A., Coeuré, B., Jacquet, P., & Pisani-Ferry, J. (2010). *Economic policy: Theory and Practice*, Oxford: University Press
5. Cecchetti, S. G., Mohanty, M. S., & Zampolli, F. (2010). *The Future of Public Debt: Prospects and Implications* (BIS Working Papers No. 300). Basel: Bank for International Settlements.
6. Cecchetti, S. G., Mohanty, M. S., & Zampolli, F. (2011). *The Real Effects of Debt* (BIS Working Papers No. 352). Basel: Bank for International Settlements.
7. Checherita, C., & Rother P. (2010). *The Impact of High and Growing Government Debt on Economic Growth: An Empirical Investigation for the Euro Area* (ECB Working Paper Series No. 1237). Frankfurt: ECB.
8. Corsetti, G., Kuester, K., Meier, A., & Müller, G. J. (2013). Sovereign risk, fiscal policy, and macroeconomic stability. *The Economic Journal*, 123(566), F99–F132.
9. Dimitrijević, B., Fabris, N., Vladušić, Lj., Radović, M., & Jandrić, M. (2016). *Ekonomska politika – regionalni aspekti*, Beograd: Centar za izdavačku delatnost
10. Eberhardt, M. M., & Presbitero, A. (2013). *This time they are different: heterogeneity and nonlinearity in the relationship between debt and growth* (No. 13-248). International Monetary Fund.
11. Elmendorf, D. W., & Mankiw G. N. (1998). *Government Debt* (NBER Working Paper 6470).

- Cambridge, MA: National Bureau of Economic Research.
12. Ferreira, C. (2014). *Debt and Economic Growth in the European Union: What Causes What?* (Working Paper No. 08/2014). Lisbon: University of Lisbon.
  13. Giavazzi, F., & Pagano, M. (1990). Can severe fiscal consolidations be expansionary? Tales of two small European countries. *NBER Macroeconomics Annual*, 5, 75–111.
  14. Herndon, T., Ash, M., & Pollin, R. (2014). Does High Public Debt Consistently Stifle Economic Growth? A Critique of Reinhart and Rogoff. *Cambridge Journal of Economics*, 38(2), 257–279.
  15. IMF (2012a). *World Economic Outlook (WEO) October 2012: Coping With High Debt and Sluggish Growth*. Washington D.C.: International Monetary Fund.
  16. Jakšić, M., & Praščević, A. (2014). *Makroekonomija: analiza i politika*. Beograd: Centar za izdavačku delatnost
  17. Kumar, M. S., & Woo, J. (2010). *Public Debt and Growth* (IMF Working Paper 10/174). Washington, D.C.: IMF.
  18. Lof, M., & Malinen, T. (2014). Does sovereign debt weaken economic growth? A panel VAR analysis. *Economics Letters*, 122(3), 403–407.
  19. Mencinger, J., Aristovnik, A., & Verbič, M. (2014). The Impact of Growing Public Debt on Economic Growth in the European Union. *Amfiteatru Economic*, 16(35), 403–414.
  20. Mencinger, J., Aristovnik, A., & Verbič, M. (2015). Revisiting the role of public debt in economic Growth: The case of OECD countries. *Engineering Economics*, 26(1), 61–66.
  21. Minea, A.; Parent, A. (2012). Is high public debt always harmful to economic growth? Reinhart and Rogoff and some complex nonlinearities. *CERDI Working Papers*, No. 18.
  22. Nersisyan, Y., & Wraj, L. R. (2010). *Does Excessive Sovereign Debt Really Hurt Growth? A Critique of This Time is Different*, by Reinhart and Rogoff (Working Paper No. 603). Annandale-on-Hudson, NY: The Levy Economics Institute of Bard College
  23. Panizza, U., & Presbitero, A. F. (2013). Public debt and economic growth in advanced economies: A survey. *Swiss Journal of Economics and Statistics*, 149(2), 175–204.
  24. Panizza, U., & Presbitero, A. F. (2014). *Public Debt and Economic Growth in Advanced Economies: A Survey* (MoFIR Working Paper No. 78). Ancona, Italy: MoFIR.
  25. Pescatori, A., Damiano S., & Simon, J. (2013). *Debt and Growth: Is There a Magic Threshold?* (IMF Working Paper 14/34). Washington, D.C.: IMF.
  26. Reinhart, C. M., & Rogoff, K. S. (2010a). Growth in a Time of Debt. *American Economic Review*, 100(2), 573–578.
  27. Reinhart, C. M., & Rogoff, K. S. (2010b). *Debt and Growth Revisited* (MPRA Paper No. 24376). Munich: Munich University Library.
  28. Reinhart, C. M., Reinhart, V. R., & Rogoff K. S. (2012). Public debt overhangs: Advanced-economy episodes since 1800. *Journal of Economic Perspectives*, 26(3), 69–86.
  29. Sachs, J. D. (1989). The debt overhang of developing countries. In G. A. Calvo, R. Findlay, P. Kouri & J. B. de Macedo Debt (Eds.), *Debt Stabilization and Development* (pp. 80–102), Oxford: Brasil Blackwell.
  30. Salsman, R., (2017). *The Political Economy of Public Debt: Three centuries of Theory and Evidence*. Northampton, MA: Edward Elgar
  31. Schclarek, A. (2004). *Debt and Economic Growth in Developing and Industrial Countries* (Working Paper No. 34). Lund, Sweden: Lund University, Department of Economics.
  32. Škrinjarić, T., & Orlović, Z. (2017). Nelinearan učinak javnog duga na rast BDP-a: slučaj Hrvatske. *Ekonomika misao i praksa*, (2), 517–538.

SAGLASNOST PREDLOŽENOG/IH MENTORA I DOKTORANDA SA PRIJAVOM		
Odgovorno potvrđujem da sam saglasan sa temom koja se prijavljuje.		
Prvi mentor	prof.dr Miomir Jakšić	
Drugi mentor	/	/
Doktorand	mr Milena Radonjić	
IZJAVA		
Odgovorno izjavljujem da doktorsku disertaciju sa istom temom nisam prijavio/la ni na jednom drugom fakultetu.		
U Podgorici, 01.06.2018.		
		Ime i prezime doktoranda

19/317
19.3.2016
K
SENAT
UNIVERZITETA
CRNE GORE
EKO
FAKULTET

Na osnovu člana 32 stav 1 tačka 14 Statuta Univerziteta Crne Gore u vezi sa članom 55 Pravila doktorskih studija, u postupku razmatranja prijedloga Vijeća Ekonomskog fakulteta br.03/10 od 18.02.2016.godine, Senat Univerziteta Crne Gore na elektronskoj sjednici od 31.03.- 04.04.2016.godine, donio je

ODLUKU

Dr **Miomir Jakšić**, redovni profesor na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, **određuje se za mentora za izradu doktorske disertacije** mr **Mileni Radonjić**, studentu doktorskih studija na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

O b r a z l o ž e n j e

Vijeće Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore je Senatu Univerziteta uputilo prijedlog br.03/10 od 18.02.2016.godine kojim je predloženo da se mr Mileni Radonjić, studentu doktorskih studija, za mentora odredi dr Miomir Jakšić, redovni profesor na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Odbor za doktorske studije je na sjednici održanoj 08.03.2016.godine usvojio prijedlog br.01/2-515/1 kojim je predloženo da se prihvati prijedlog Vijeća Ekonomskog fakulteta za imenovanje prof.dr Miomira Jakšića za mentora kandidatkinji mr Mileni Radonjić.

Senat Univerziteta je razmotrio predmetne prijedloge Vijeća Ekonomskog fakulteta i Odbora za doktorske studije, izvršio uvid u odluku Ekonomskog fakulteta u Beogradu o izboru dr Miomira Jakšića u zvanje redovnog profesora, izvršio uvid u biografiju i spisak radova imenovanog profesora, pa je jednoglasno donio odluku kao u dispozitivu.

Broj: 03-515/2
Podgorica, 04.04.2016. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. Radmila Vojvodić, rektor

ЈАКШИЋ ДР МИОМИР

Редовни професор Економског факултета у Београду

Биографија

Рођен у Београду 1954. Године 1976. завршио Економски факултет и Факултет политичких наука Универзитета у Београду. Магистрирао (1979) и докторирао (1982) на Економском факултету у Београду. Године 1976. запослио се као асистент-приправник на предмету „Развој економске мисли“ на Економском факултету у Београду. Године 1993. изабран за редовног професора на истом предмету. Предавао на Економском факултету у Брчком, Крагујевцу, одељењима Економског факултета у Шапцу и Ужицу.

На Економском факултету у Београду на основним студијама предаје предмете „Основи макроекономије“, „Макроекономска анализа“, и „Историја економије“, на мастер студијама предмет „Макроекономија: анализа и политика“. Руководи међународним мастер курсом „Макроекономија у привредама у транзицији“, Економски факултет у Београду и универзитет у Ници. По позиву држао предавања у Белгији, Британији, Јапану, Пољској и Грчкој. Био члан редакције часописа „Пословни круг“, научне секције СЕЈ-а, регионални уредник листа „World minded easterner“, „На рубезе веков“ (Београд-Москва), „Економика“, „Марксистичка мисао“, „Марксизам у свету“, „Проблеми савременог капитализма“ (Берлин), председник „Друштва за проучавање европских идеја“ са седиштем у Београду.

Био је сарадник „Института за европске студије у Београду“. Професор Јакшић је главни редактор Економске и пословне енциклопедије и Економског речника. Био шеф Катедре за економску теорију и анализу на Економском факултету, Београд. Од 1994-96. био је продекан Економског факултета у Београду. Године 1996-7. био је Декан Економског факултета у Београду. У периоду 1998-2001. био Заменик председника Одбора за друштвене науке Министарства за науку и технологију Србије. Био је потпредседник Асоцијације економских факултета Југоисточне Европе са седиштем у Солуну. У периоду од 2004. до 2012. године био је председник Савета Економског факултета у Београду.

Био је члан Савета Агенције за енергетику Републике Србије. Члан Научног друштва економиста Србије, Академије економских наука, Научног друштва Србије, Одбора за акредитацију Министарства науке Србије. Бави се економском теоријом, развојем економске мисли, историјом економије, азијским начином производње, макроекономском теоријом и политиком. Са проф. др И. Стојановићем главни је редактор „Економске и пословне енциклопедије“ (II тома, 1994). Приредио је шест тематских зборника часописа „Марксизам у свету“ и превео четири књиге из области економије.

Spisak važnijih radova Prof. Jakšića

1. Knjige:

1. Osnovi makroekonomije, 1. izd., Ekonomski fakultet, 2005.
2. Makroekonomska analiza, 1. izd., koautor, Ekonomski fakultet, Beograd, 2004.
3. Istorija ekonomije, . 1 izd., 2007., Ekonomski fakultet, Beograd, koautor.
4. Politička makroekonomija, 1 izd., 2011., Ekonomski fakultet, Beograd, koautor, 360 str., ISBN 978-86-403-1129-8, UDK 330.101541(075.8), COBISS.SR-ID 181826828.
5. Makroekonomija: analiza i politika, 1 izd., 2014., Ekonomski fakultet, Beograd, koautor, str. 426, ISBN 978-86-403-1129-8, UDK 330.101.54, 338.23: 336.74, 336.1/5, COBISS.SR-ID 210441740.

2. Radovi na Kobsonu, Tompson Roytersu i Scopusu.

1. "The Theory of Modes of Production and Changes in International Economic Relations", *Journal of Contemporary Asia*, 3/1985.
Lista SSCI
2. "Exploitation in the model of Capitalism and in the Asiatic Mode of Production", *Journal of Contemporary Asia*, 2/90.
Lista SSCI
3. „The Asiatic Mode of Production: A New Phoenix”, part 1, pp.1-49, *Journal of Contemporary Asia*, no. 3, 2005, no. 4, 2005., koautor sa B. McFarlane i S. Cooper.
Lista SSCI i SCOPUS baza
4. „The Asiatic Mode of Production: A New Phoenix”, part 2, pp/49-100, *Journal of Contemporary Asia*, no. 3, 2005, no. 4, 2005., koautor sa B. McFarlane i S. Cooper.
Lista SSCI i SCOPUS baza
5. "The New Political Macroeconomy in Modern Macroeconomics and its Appliance to Transition propcess in Serbia", *Panoeconomicus*, koautor, pp. 545-557, DOI: 10.2298/PAN1104545J, vol. LVIII, br. 4, LVIII/4 (2011), UDC 33, ISSN 1452-595X, ISSN on-line 2217-2386, COBISS.SR-ID 214667271.
Lista SSCI i SCOPUS baza

/IM

Na osnovu čl.83. i 86. Zakona o univerzitetu ("Sl.glasnik Republike Srbije" br.54/92), Izorno veće Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, na sednici održanoj 24.03. 1993.godine, donelo je

O D L U K U

I Dr MIOMIR JAKŠIĆ, vanredni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu

b i r a s e

u zvanje i na radno mesto redovnog profesora, na neodredjeno vreme za predmet Razvoj i savremena ekonomska misao.

II Ova Odluka u smislu čl.86. Zakona o univerzitetu podleže davanju saglasnosti od strane stručnog veća Univerziteta u Beogradu.

III Ovu Odluku dostaviti: dr Miomiru Jakšiću, Univerzitetu u Beogradu, Službi za pravne i opšte poslove i Arhivi Fakulteta.

DEKAN
EKOONOMSKOG FAKULTETA

Prof. dr Predrag Đovanović Gavrilović

Република Србија
Универзитет у Београду
Економски факултет
Број: 2014/17
Датум: 10.05.2018
Београд

На основу члана 159. став 2. Закона о запосленима у јавним службама („Службени гласник РС“, број 113/17), члана 38. Статута Факултета, број 4738/1 - прецишћен текст и 2149/1, доносим

РЕШЕЊЕ

1. **Јакшић др Миомиру**, запосленом на пословима редовног професора, утврђује се назив радног места **наставник на академским студијама-редовни професор**.
2. Овим решењем не врши се премештај запосленог на друге послове.
3. Ово решење ступа на снагу даном доношења, а примењује се од 01.01.2019. године.

Образложење

Чланом 159. став 1. Закона о запосленима у јавним службама прописана је обавеза да се у року од 90 дана од дана ступања на снагу тог закона донесе правилник о организацији и систематизацији послова који је усклађен са Уредбом о каталогу радних места у јавним службама и другим организацијама у јавном сектору („Службени гласник РС“, број: 81/17 и 6/18), одредбама закона којим се уређује систем плата у јавном сектору и овим законом. Ставом 2. истог члана Закона утврђена је обавеза да се у року од 30 дана од дана ступања на снагу правилника о организацији и систематизацији послова донесу решења којима се утврђују називи радних места чије послове запослени обављају у складу са називима из наведеног правилника. Овим решењима се по сили закона мењају одредбе уговора о раду које се односе на називе послова које запослени обављају. У свему осталом уговор о раду остаје неизмењен.

На основу претходне сагласности Савета Факултета бр. 1320/1 од 29.03.2018. године уз прибављено мишљење Синдиката Економског факултета у Београду, декан је донео Правилник о организацији и систематизацији послова на Факултету, који је ступио на снагу 10.04.2018. године.

На основу наведеног, **Јакшић др Миомиру**, који је запослен на пословима редовног професора, према опису послова који обавља, утврђен је назив радног места као у изречи овог решења.

Поука о правном леку: Против овог решења запослени може покренути спор пред надлежним судом у року од 60 дана од дана достављања решења.

Декан
Економског факултета
Б.Р. Боричић
Проф. др Бранислав Боричић

Доставити:

- Именованом,
- Служби за опште и правне послове,
- Финансијско-рачуноводственој служби,
- Архиви факултета.

Prof. dr GORDANA ĐUROVIĆ

Biografija:

Redovni profesor Univerziteta Crne Gore i član Odbora za ekonomske nauke CANU

Datum rođenja: 2.3.1964. Novi Kneževac, Vojvodina, Srbija

Angažovanje na predmetima:

- PRIVREDNI RAZVOJ
- REGIONALNA EKONOMIJA
- EKOLOŠKA EKONOMIJA
- KOHEZIONA POLITIKA I STRUKTURNI FONDOVI EU
- POLITIKA PROŠIRENJA EU (osnovne i postdiplomske studije)
- MEĐUNARODNI EKONOMSKI ODNOSI (FPN)
- MAKROEKONOMIJA (Doktorske studije)

Obrazovanje:

- Srednja ekonomska škola (1982), Herceg-Novi (diploma Luča)
- Ekonomski fakultet (1986), Ekonomski fakultet, Univerzitet u Beogradu;
- Posdiplomske studije, Smjer makroekonomska politika (1991), Ekonomski fakultet, Podgorica, Magistarski rad: „Jugoslavija u prizmi promjena u savremenim ekonomskim sistemima svijeta sa posebnim osvrtom na evropske zemlje“, [COBISS.CG-ID 533517]
- Doktorat (1994): Planiranje privrednog razvoja u uslovima tržišne transformacije“, Ekonomski fakultet, Podgorica <http://phaidra.cis.ac.me/o:641>. [COBISS.CG-ID 6472205]
- July 1997, kurs inovacije znanja za nastavnike u oblasti održivog razvoja: Summer University: "Economics and Ecological Ethics", CEU, Budapest, Hungary;
- March 2000, kurs inovacije znanja za nastavnike u oblasti održivog razvoja, Curriculum Resource Centre: "Sustainable development - revising course syllabus"; CEU, Budapest, Hungary;
- January 2002, Canter for Innovation Policy Research and Education for CEE, (CIPRE), Budapest & American Association for Advancement in Science, (AAAS), USA; "The Role of National Governments in Policy Making in The Age of Globalisation and Rationalisation", Budapest, Hungary;

Kretanje u akademskoj karijeri:

- 01.09.1990, Univerzitet Crne Gore, Ekonomski fakultet, Asistent-privravnik na predmetu: Teorija i planiranje privrednog razvoja
- 27.01.1993., Asistent na predmetu: Teorija i planiranje privrednog razvoja
- 28.09.1995., Docent na predmetu: Teorija i planiranje privrednog razvoja
- 28.03. 2001., Vanredni profesor na predmetu Privredni razvoj

- Od 26.10. 2006.godine - Redovni profesor na predmetima: Privredni razvoj, Međunarodni ekonomski odnosi, Ekološka ekonomija i Regionalna ekonomija

Radni angažmani

- 1987-1988, Sekretarijat za privredu Republike Crne Gore, pripravnik
- Od 1.09.1990, Univerzitet Crne Gore, Ekonomski fakultet
- u Savjetu Ekonomskog fakulteta (1990-1994)
- u Kreativnom jezgru za implementaciju PMB studija (1995)
- Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Podgorici (1995), sekretar Uređivačkog odbora;
- Izabrana djela prof dr Rista Vukčevića, CID, Podgorica, 1995 - jedan od priređivača; ISBN 86-80133-02-7. [COBISS.CG-ID 3268112];
- Direktor IDEI - Prodekan za naučno-istraživački rad na Ekonomskom fakultetu (1998-2000);
- Jedan od osnivača NVO Makromenadžment centar Podgorica (2000) i NVO Crnogorska panevropska unija (2016)
- Član Ekspertskog tima Skupštine Republike Crne Gore za pregovore o kreiranju Ustavne povelje, 2002;
- Član Savjeta za ustavna pitanja Skupštine RCG, 2003;
- Šef Katedre za ekonomsku politiku na Ekonomskom fakultetu (2003);
- Rukovodilac smjera „Evropske ekonomske integracije“ na posdiplomskim studijama i predavač na predmetima „Ekonomija EU“ (2006-2010) i „EU i politika proširenja“ (2006 -); predavač na predmetu „Politika proširenja EU“ na postdiplomskim studijama Fakulteta političkih nauka (2007 -); Predavač na doktorskim studijama (Makroekonomija);
- **U Vladi Crne Gore 15.2.2004. - 28.12.2010.) - ministar i potpredsjednik Vlade:**
- Ministar za ekonomske odnose sa inostranstvom i evropske integracije u Vladi Crne Gore (15.2. 2004. - 9. 11. 2006)
- Potpredsjednik Vlade Crne Gore za evropske integracije (10.11.2006. - 9.6.2009) (prva žena potpredsjednica Vlade Crne Gore);
- Ministar za evropske integracije u Vladi Crne Gore (10.6.2009. - 29.12.2010.)
- Tokom mandata u Vladi Crne Gore:
  - Glavni pregovarač za pregovore o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju sa EU (2005-2007), potpisan SSP 15.10.2007.,
  - Glavni pregovarač za pristupanje Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (2004-2010), završeni multilateralni pregovori i 10 bilateralnih pregovora;
  - Ministar resorno nadležan za pregovore CEFTA 2006, pregovori uspješno okončani, Sporazum parafiran 9. novembra 2006.g.;
  - Nacionalni koordinator za IPA fondove (NIPAC, 2008-2010),
  - Predsjednik Nacionalne komisije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala (2007-2010),
  - Šef radnih grupa za pripremu više zakonskih propisa (spoljna trgovina, slobodne zone, strane direktne investicije, konkurencija) i povezanih podzakonskih akata,
  - Koordinator pripreme prvog Nacionalnog programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2008-2012,
  - Koordinator i koautor pripreme Strategije podsticanja stranih direktnih investicija (2006) i Strategije podsticanja izvoza (2006);

- Rukovodilac radne grupe za pripremu Zakona o spoljnoj trgovini (2004), Zakona o slobodnim zonama (2004) i povezanih podzakonskih akata.
- Član HERE tima za Crnu Goru, High Education Reform Expert for EACEA (2014-2017)
- Član Savjeta za naučno-istraživačku djelatnost (2017-)
- Evaluator Research Executive Agency, EC, Brisel (REA) za program Horizont 2020, oblast međunarodni ekonomski odnosi (2017 -)
- Član Odbora za ekonomske nauke CANU

Gostujuća predavanja:

- Djurovic G., „**The EU and the Western Balkans in 2009: Troublemakers and Boring Countries**”, public lecture, London School of Economics, London, UK, 25 February 2009;
- Djurovic G., „**Montenegro after the Commission’s Opinion**”, Policy Briefing, European Policy Centre, Brussels, 7 December 2010;
- Djurovic G. „**Montenegro Country profile: the progress of economic integration to the European Union**”, School of Business, Jiangnan University, Wuxi City, China; 25 September 2014;
- Djurovic G. „**Political and economic aspects of the Western Balkans European integration process: case study Montenegro**”, Fakultet za društvene vede, Univerzitet u Ljubljani, Slovenija, 23 May 2015;

Ostali angažmani

- predsjednik i osnivač NVO „Makromanagement centre” (2000-2004)
- jedan od osnivača i predsjednik NVO „Crnogorska panevropska unija” (2016-)
- član Udruženja ekonomista Crne Gore

Naučno-istraživačka djelatnost

1. Knjige

na engleskom jeziku (ili dvojezično):

1. Djurovic G., Boskovic P., Stankovic J. „**Alternativni razvoj koncepti privrede Crne Gore/Alternative Development Concepts of Economy of Montenegro**”, Ekonomski fakultet, Makromenadžment centar, Podgorica, 2002, 72 strane, dvojezično, ISBN 86-80133-33-2. [COBISS.CG-ID 1958413] ;
2. Montenegro in the XXI Century - in the Era of Competitiveness (Editor Momir Đurović), chapter "**Synthesis of the subproject: Integration into the European and Euro-Atlantic Structures**", Montenegrin Academy of Sciences and Arts, Special editions, Monographies and Studies, Vol. 73, Tom 1, 2010, Podgorica, CANU, pp. 107-128; ISBN 978-86-7215-252-4, [COBISS.CG-ID 16542224];
3. Djurovic Gordana, Stojanović Blazenka, **The Optimization of Public Administration in the Western Balkan region**, Regional School for Public Administration, ReSPA, Danilovgrad, Montenegro, 2016, ISBN 978-9940-37-012-1, [COBISS.CG-ID 31649296] ;
4. Djurovic Gordana, Muhadinovic Milica, Djurovic Vasilije, Bojaj M. Martin "**Agenda 2030: measuring progress in the Montenegro’s national strategy for sustainable development**", chapter in Book "*Statistics*", edited by Turkment Goksel, InTechOpen, UK, 2018, ISBN: 978-953-51-6185-1 (in printing process);
5. Djurovic Gordana, Muhadinovic Milica, Bojaj M. Martin, Djurovic Vasilije, **Montenegro's Economic Development: from Yugoslavia towards the European Union**, chapter in the book: "*Montenegro: Political, Economic and Environmental Issues*", Nova Science Publishers, New York (will be published in 2018);

na crnogorskom jeziku:

6. "Privreda Crne Gore u tranziciji" (grupa autora, red. Mr Lalić M.), Djurović G., dio "Planiranje i razvojna politika u uslovima tranzicije sistema", Agencija Crne Gore za prestrukturiranje privrede i strana ulaganja, Podgorica, 1995; 338.246.025.88(497.16)(082); [COBISS.CG-ID 45533698];
7. Cvetanović Slobodan, Djurović Gordana, «Privredni razvoj», Ekonomski fakultet, Podgorica, 1996 (UDK.330.34(075.8), ISBN 86-80133-07-8 (univerzitetski udžbenik); [COBISS.CG-ID 513106401]
8. "Regionalni razvoj Crne Gore", grupa autora, /Djurović G, rukovodilac istraživanja, autor priloga i priredjivač/, Republički sekretarijat za razvoj, Podgorica, 2000;
9. Đurović, Gordana, Radović, Milivoje, Bošković, Predrag. **Analiza implementacije reformskih zakona u Crnoj Gori : Zakon o zapošljavanju**. Podgorica: Akcija: Ekonomski fakultet, Makromenadžment centar, 2002. 44 str., tabele, graf. prikazi. ISBN 86-80133-25-6. [COBISS.CG-ID 5559312];
10. "Crna Gora – opšta monografija" (član Uredjivačkog odbora i autor priloga), G. Djurović: prilozi: "Privredni razvitak Crne Gore", "Energetika" i "Crna Gora - ekologija i razvoj", Narodna knjiga, Beograd, 2003, /ISBN 86-331-0751-1, COBISS.SR-ID 104621324/, (str.305-312 i str. 335-339);
11. Crna Gora u XXI stoljeću - u eri kompetitivnosti (urednik Momir Đurović, stručna monografija, autori priloga: Burić Mihailo, Đurović Gordana, Mirković Jovan, Tomović Šundić Sonja, Šuković Mijat, Akademik, Vlahović Petar, Akademik, Vujošević Ilija, Vukotić Perko, Vukotić Veselin); Dio: Sinteza podprojekta: **Integracija u evropske i evroatlanske strukture**, CANU, 2010, str. 101-120; ISBN 978-86-7215-251-7, [COBISS.CG-ID 16465680];
12. Đurović Gordana (autor, urednik, autor dodatnog teksta), Čehulić-Vukadinović Lidija, Tahirović Mehmedin, Jaćimović Danijela, Milović Nikola, "Crna Gora u XXI stoljeću - u eri kompetitivnosti: Integracija u evropske i evroatlanske strukture", (posebna izdanja, knj.73, sv.4), Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, CANU, 2010, 420 str; graf. prikazi, tabele. ISBN 978-86-7215-247-0. [COBISS.CG-ID 16223760]
13. Grupa autora (G.Djurovic red. i autor više priloga), „Evropska unija“, udžbenik za 8. ili 9. razred devetogodišnje osnovne škole, izborni predmet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2010 (ISBN 978-86-303-1432-2) [COBISS.CG-ID 15174928];
14. Grupa autora (G.Djurovic red.), „Evropska unija - priručnik za nastavnike“, za osmi ili deveti razred devetogodišnje osnovne škole, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2010, ISBN 978-86-303-1438-4 [COBISS.CG-ID 15346704];
15. Grupa autora (Djurović G., red. i autor više priloga), „Evropske integracije“, udžbenik za 3. i 4. razred srednje škole, izborni predmet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2010 (ISBN 978-86-303-1444-5), [COBISS.CG-ID 15644176];
16. Grupa autora (G.Djurovic red.), „Evropske integracije - priručnik za nastavnike“, udžbenik za 3. i 4. razred srednje škole, izborni predmet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2010 (ISBN 978-86-303-1443-8), [COBISS.CG-ID 15645200];
17. Đurovic Gordana, **Evropska unija i Crna Gora: ciljevi ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije**. Podgorica: Univerzitet Crne Gore, Ekonomski fakultet, 2012, 365 str., graf. prikazi, tabele. ISBN 978-86-80133-57-7. [COBISS.CG-ID 20040464];
18. Đurović Gordana, **Evropska unija i Crna Gora: politika proširenja**, Univerzitet Crne Gore, Ekonomski fakultet, Podgorica, 569 str., ilustr. ISBN 978-86-80133-60-7. [COBISS.CG-ID 21068816];
19. Đurovic Gordana, **Evropska unija i Crna Gora**, naučna monografija, EU info centre, Podgorica, januar 2016, ISBN 978-9940-9725-0-9 (130 str); [COBISS.CG-ID 28875024];

20. Đurović Gordana, **Evropska unija i Crna Gora: proces pristupanja**, EU info centre, Podgorica, XII 2017; tabele, graf. prikazi. ISBN 978-9940-9725-1-6. [COBISS.CG-ID 34138384];

2. Radovi objavljeni u časopisima

Radovi u međunarodnim časopisima

1. Wu Feng and Đurović Gordana, **"3I Index: A New Method to Examine the Competitiveness of Countries' International Publication Productivity in the Communication Field (1996-2014)"**, *Malaysian Journal of Library & Information Science*, Vol. 23, No. 1, April 2018, ISSN 1394-6234, DOI: [10.22452/mjlis.vol23no1.6](https://doi.org/10.22452/mjlis.vol23no1.6) ; pp. 85-102; *SSCI indexed*;
2. Đurović G., Cetković J., Đurović V., Jablan N., **"Paris Agreement and Montenegro's INDC: assessing the environmental, social and economic impacts of selected investment"**, *Polish Journal of Environmental Studies*, Volume 26, No.3, 2018; ISBN 1230-1485 DOI: [10.15244/pjoes/76308](https://doi.org/10.15244/pjoes/76308), pp. 1019-1032; *SCI Expanded indexed*;
3. Đurović G., Bigović M., Milović N., **"Support for Further Enlargement of the EU: Statistical Analysis of Regional Differences"**, *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, London, Volume 19, Issue 3, 2017, pp. 243-258; DOI:[10.1080/19448953.2017.1267394](https://doi.org/10.1080/19448953.2017.1267394), *SSCI indexed*;
4. Jianhua Wang, Li Quingying and Gordana Đurović, **"Management of agricultural production cultivation based on science and technology demand evolution and policy advice: taking farmers of Jiangsu Province for examples"**, *Guizhou Social Sciences Magazine*, Vol. 302, No.2, February 2015; ISSN: 1002-6924, CN: 52-1005/C), DOI:[10.13713/j.cnki.cssci.2015.02.025](https://doi.org/10.13713/j.cnki.cssci.2015.02.025), (published on Chinese language, **基于科技需求演化的农业生产经营主体培育与政策建议—以江苏地区农户为例**); *Chinese SSCI indexed*;
5. Đurović Gordana, Bulatović Branko, **"Proposal for the EU CAP compliant agricultural budgeting model in Montenegro"**, *Agricultural Economic*, No. 60, Czech Academy of Agricultural Sciences, Prague, 2014 (10): 479-487; DOI: [10.17221/165/2013-AGRICECON](https://doi.org/10.17221/165/2013-AGRICECON) ; *SSCI and SCI Expanded indexed journal*;
6. Galli Alessandro, Đurović Gordana, Hanscom Laurel and Knezević Jelena, **Think Globally, Act Locally: implementing the Sustainable Development Goals in Montenegro**, *Environmental Science and Policy*, (accepted for publication in March 2018), *SCI Expanded*;
7. Đurović G. and Radović M., **"Lobbying for a faster integration track for the western Balkans region"**, "The South-East Europe Review for Labour and Social Affairs" (SEER), Europe Trade Union Institute, Düsseldorf, Special Issues – A selection of 17 Years of SEER, 2016, ISBN 978-3-8487-3075-9 (Print), ISBN 978-3-8452-7218-4 (ePDF), pp. 183-195;
8. Đurović Gordana, Chang Jia-Hui, Wu Feng, **"Raising Competitiveness and Economic Cooperation Through Bilateral Research Mobility Projects: China and Montenegro"**, *Journal of Jiangnan University - Humanities & Social Sciences edition*, Vol. 14, No. 2, Mar. 2015, Wuxi, China, ISSN 1671-6973, CN 32-1665/C; DOI:[1671-6973\(2015\)02-0079-07](https://doi.org/10.1671-6973(2015)02-0079-07) (published on Chinese language, **"中国与黑山两国经贸和农业合作回顾与前瞻"**);
9. Boštjan Udovič, Đurović Gordana , **"Izkušnje Slovenije na poti v evroatlantske povezave: zgledi, ki naj jim Črna Gora sledi, in napake, ki naj jih ne ponovi"**, *IB Revija*, št.2, let. XLIX, 2015, UMAR; Ljubljana, UDK: 330.34, ISSN 1318-2803;

10. Djurovic Gordana, Bulatovic Branko, „**Product support estimate (PSE) for the beef meat production in Montenegro**“, *Industrija*, Vol 42, No.2, Economic Institute, Belgrade, 2014; 35-56;
11. Djurovic Gordana, Jacimovic Danijela, „**From Stabilisation and Association Process to Full Membership of Western Balkans Countries - Case Study Montenegro**“ *International Journal of Information Systems and Social Change*, IJISSC, Volume 5, Issue 3, July-September 2014; 12-28;
12. Djurovic Gordana, Milovic Nikola, „**Fulfilling the Goals of Europe 2020 Strategy in the Context of Competitiveness Growth**“, „Economic themes“, Vol. 4/2013, University of Nis, Faculty of Economics, Nis, Serbia (695-712); ISSN 0353-8648 (Print), ISSN: 2217-3668 (Online);
13. Djurovic Gordana, Jacimovic Danijela, „**Montenegro's Integration Perspective in a Time of Crisis**,“ *GSTF Journal on Business Review*, Volume 2, Issue 2, June 2012, Page(s) 120-127;
14. Djurovic G., Jacimovic D., „**Implementation of the Acquis as the most important part in further integration phases of Montenegro**“, *Croatian International Relations Review*, Vol. XVII, No.62/63, January/June 2011, Institute for International Relations, Zagreb, Croatia;
15. Djurovic G., „**Case of Montenegro: Is WTO membership precondition for opening of EU accession negotiations with Western Balkans countries?**“, „European Perspectives – Journal on European Perspectives of the Western Balkans“, Centre for European Perspective, Slovenia, Vol.2, No.1, April 2010, ISSN 1855-7694; p. 17-36; UDK:327(4);
16. Djurovic G., „**Have the problems encountered by Bulgaria and Romania had any influence on the accession policies of the Western Balkan EU candidates?**“, „Europe's World“, 7.12.2010, Brussels; Community post;
17. Djurovic G. and Radovic M., „**Lobbying for a faster integration track for the western Balkans region**“, „The South-East Europe Review for Labour and Social Affairs“ (SEER), Europe Trade Union Institute, Düsseldorf, Vol. 2, 2010, ISSN 1435-2869, p. 217-226;
18. Djurovic G., „**The new framework for Enlargement policy and European perspectives of Montenegro**“, „The South-East Europe Review for Labour and Social Affairs“ (SEER), Europe Trade Union Institute, Düsseldorf, Vol.3, 2005, ISSN 1435-2869, p. 95-109;
19. Djurovic G., Radović M., Bošković P., „**Montenegrin Labour Market and New Law on Employment**“, in „The South-East Europe Review for Labour and Social Affairs“ (SEER), Europe Trade Union Institute, Düsseldorf, Vol. 2, 2003, ISSN 1435-2869, p. 59-73, [COBISS.CG-ID 4900109]
20. Đurović, Gordana, Radović, Milivoje, Bošković, Predrag. **Unemployment and labour market in Montenegro**. *Facta Universitatis. Series, Economics and Organization*, ISSN 0354-4699, UDC 331.56(497.16) 331.52(497.16), 2002, vol. 1, no. 10, str. 75-83, graf. prikazi, tabele. [COBISS.CG-ID 4899085]
21. Djurovic Gordana, Vasovic Zorica, „**Montenegro Regional Development**“, „Mondonews“, Notiziario del Centro Estero del Piemonte, Cammera di Commercio, Vol. X-XI, Torino, Italy, 2000;
22. Djurović G., Radović M., Bošković P.: „**Tržište rada i politika zapošljavanja – prilog Strategiji razvoja i redukciji siromaštva u Crnoj Gori**“, „Preduzetnička ekonomija“ Vol. 3, Postdiplomske studije, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore, ISSN 1451-6659, str. 108-125, Podgorica, Decembar 2003;
23. Djurovic G., „**European Messages from Montenegro**“, Yearbook Šipan 2004, Atlantsko vijeće Hrvatske, Zagreb, 2005 /ISSN 13346776/, p. 79-86;
24. Djurovic G., „**Fulfilment of political criteria as one of the preconditions on Montenegrin path towards NATO and the EU**“, Yearbook Šipan 2010 (Ed. Lidija

- Čehulić-Vukadinović), International Summer School Šipan, Zagreb, 2011, p.; ISSN 1846-4149;
25. Djurovic G., "Montenegro in the expectation of the status of a NATO membership candidate", Yearbook Šipan 2009 (Ed. Lidija Čehulić-Vukadinović), International Summer School Šipan, Zagreb, 2010, p. 58-74; ISSN 1846-4149;
  26. Djurovic G., "WTO: Unclear rules of the accession process are major obstacles", "Perspective", Vol. 31, Magazine of the American Chamber of Commerce in Serbia, October 2010, Beograd, ISSN 1452-6085;
  27. Djurovic G., "Montenegro's Strategic Priorities on the Path to Euro-Atlantic Integration", "Connections", The Quarterly Journal, Vol IX, No 1, Winter 2009, Partnership for Peace Consortium of Defense Academies and Security Studies Institutes, Marshall Center, Germany, ISSN 1812-1098; p.93-112;
  28. Djurovic G., "20 Years - The Convention on the Rights of the Child", The electronic series "Perspectives" on the Convention on the Rights of the Child, UNICEF, 2009; http://www.unicef.org/rightsite/364_369.htm
  29. Djurovic Gordana, "Foreign investment for an Increased Dynamics", "Business Policy", July-August, 1996, Beograd, (UDC 336.648:332.012.32);

Radovi objavljeni u domaćim časopisima

30. Đurovic G., "Prioritet proizvodnji", "Ekonomist" br. 3-4/93, Beograd, 1993;
31. Đurovic G., "Neki problemi razvojne politike i strukturnog prilagođavanja privrede Crne Gore", "Ekonomist", br. 1/2, Beograd, 1995;
32. Đurović G., "Privreda Crne Gore - prioritetni programi razvoja u funkciji strukturnog prilagođavanja", "Ekonomika", br.7-8, Beograd, 1995;
33. Lojpur A., Đurović G., "Transformacija privrede i ekonomska politika - jedna jednačina sa dvije nepoznate", "Ekonomist", br.4/95, Beograd;
34. Lojpur A., Đurović G., "Transformacija privrede i ekonomska politika - jedna jednačina sa dvije nepoznate", "Poslovna politika", Beograd, decembar 1995;
35. Đurovic G., "Strana ulaganja - bitna pretpostavka druge faze procesa transformacije u Crnoj Gori", "Ekonomske teme", br. 2/96, Ekonomski fakultet, Niš, 1996, (UDK 339.727.22:338.246.025.88 (497.96);
36. Đurović G., "Ekološki aspekti privrednog razvoja u Crnoj Gori", "Glasnik", 3/97, Podgorica, 1997;
37. Đurović G., "Stvaranje povoljnog pravnog i ekonomskog ambijenta za ključne tranzicione procese u Crnoj Gori", "Ekonomske teme" br. 2/97, Ekonomski fakultet, Niš, 1997, UDK (65.02+34.028):338.246.025.88 (497.16);
38. Đurović G., "Ekonomija i ekološka etika", The Bulletin REC for FRY, br. 4, Beograd, 1997;
39. Lojpur A., Đurović G., Boskovic P., "Regionalni razvoj u Crnoj Gori - ocjena i modaliteti uključivanja eksternih faktora", "Ekonomske teme" br 1/98, Ekonomski fakultet, Niš, 1998, UDK 332.14 (497.16);
40. Đurović, Gordana. **Perspektive privrednog razvoja SR Jugoslavije u prizmi promjena u savremenim ekonomskim sistemima svijeta.** U: *Ekonomske anali : ekonomska istorija, privredni razvoj, privredni sistem, ekonomska politika : izbor tekstova : [(1960-2000) : četiri decenije]*. Podgorica: Ekonomski fakultet, 2000, str. 167-178. /ISBN 86-80133-24-8/; [COBISS.CG-ID 3983373]
41. Đurović, Gordana. **Položaj male zemlje u globalnoj ekonomiji.** U: *Ekonomske anali : ekonomska istorija, privredni razvoj, privredni sistem, ekonomska politika : izbor tekstova : [(1960-2000) : četiri decenije]*. Podgorica: Ekonomski fakultet, 2000, str. 179-184. [COBISS.CG-ID 3983629]
42. Đurovic G., "Reforme sistema visokog obrazovanja u savremenim privredama", "Vaspitanje i obrazovanje", br.1, Podgorica, 2001, str. 136-147; [COBISS.CG-ID 4991757]

43. Djurović G., Radović M., Bošković P.: "Harmonizacija ekonomskih sistema Srbije i Crne Gore sa EU: Politika zapošljavanja", ("Preduzetnička ekonomija" Vol. 1, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2002, ISBN 86-80133-33-7, str. 308-319; [COBISS.CG-ID 6176781]);
44. Djurovic G., "Harmonization of Economic System of Serbia and Montenegro: Economic Charter", in "Reper - Magazine for social affairs", Cedem, Podgorica, Vol. 2, January 2003, pp.28-37;
45. Arandarenko Mihail, Djurović Gordana, "Razvoj socijalne politike u Srbiji i Crnoj Gori", "Socijalni rad i socijalna politika", Fakultet političkih nauka, Beograd, 2004 (ISBN 86-84031-14-8), str. 3-32;
46. Djurovic G., "Evropski put Crne Gore", "Matica", Br. 20, Cetinje, Podgorica, 2004, (ISSN 1450-9059), str. 7-20;
47. Djurovic G., "Prednosti «dvostrukog» kolosjeka - pogled iz Crne Gore», Evropski forum, Mjesečnik za evropske integracije, br.10, BeCEI, Beograd, 2004, str. 4-5;
48. Djurovic G., "Izazovi evropskih integracija Crne Gore", "Glasnik", list PKCG, br.9, septembar, 2010, YU-ISSN 03550-5340

3. Radovi na naučnim skupovima i međunarodnim konferencijama

1. Đurović G., "Prioritetni programi razvoja u funkciji strukturnog prilagođavanja privrede Crne Gore", referat u zborniku sa Savjetovanja ekonomista Jugoslavije o aktuelnoj razvojnoj politici, Kopaonik, SEJ, 13-15. mart 1995;
2. Đurovic G., "Neka pitanja makroekonomske regulacije u tranziciji", referat u zborniku radova sa međunarodnog naučnog skupa: Privreda u tranziciji - stanje i perspektive, Ekonomski fakultet, Niš, 18-19.10.1995;
3. Đurović G., "Perspektive privrednog razvoja SRJ u prizmi promjena u savremenim ekonomskim sistemima svijeta", Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Podgorici, oktobar 1995.g; str 43-54. [COBISS.CG-ID 3696397]
4. Đurović G., "Mogućnosti ino-ulaganja u prioritetne sektore razvoja u Crnoj Gori", referat u zborniku sa savjetovanja ekonomista Jugoslavije, Miločer, 18-20.jun 1996., Savez ekonomista Jugoslavije, SEJ, Beograd;
5. Đurović G., "Značaj inostranog ulaganja u procesu transformacije crnogorske privrede" referat u zborniku sa Kongresa ekonomista Jugoslavije na temu: Transformacija jugoslovenske privrede, SEJ, Miločer, jun 1997;
6. Đurović G., "Mjesto male zemlje u globalnoj ekonomiji" referat u zborniku sa Savjetovanja ekonomista Jugoslavije na temu: Strategija razvoja preduzeća i uključivanje preduzeća u svjetsku privredu, Kopaonik, mart 1998; [COBISS.CG-ID 3983629]
7. Đurović G., Vasović Z., Vukalović B., "Valorizacija regionalne dimenzije razvoja kroz međunarodne programe", referat u zborniku sa savjetovanja ekonomista na temu: Preduzetništvo, menadžment, biznis, Ekonomski fakultet, Podgorica (H.Novi, 29-30.4.1998.g.); str. 183-198. [COBISS.CG-ID 3993357]
8. Đurović G., "Kreiranje nove zaposlenosti u Crnoj Gori", referat u zborniku za Savjetovanja ekonomista Jugoslavije na temu: Oporavak jugoslovenske privrede - izazovi i mogućnosti, SEJ, Beograd, decembar 1999;
9. Đurovic G., "Regionalna razvojna politika u Crnoj Gori", referat u zborniku sa međunarodnog naučnog skupa na temu: " Regionalni razvoj i demografski tokovi na Balkanu", Ekonomski fakultet, Niš, jun 2000;
10. Đurovic G., "Privatizacija u visokom obrazovanju: kako se prilagoditi megatrendovima", referat u Zborniku sa međunarodnog naučnog skupa: Privatizacija u visokom obrazovanju, Ekonomski fakultet, Podgorica, 16. Septembar 2000; [COBISS.CG-ID 3982864]
11. Đurovic G., "Ekonomski aspekti implementacije Beogradskog sporazuma", referat u Zborniku sa okruglog stola na temu: Polazne osnove za preuredjenje odnosa Srbije i Crne

- Gore – sadržinski okvir buduće Ustavne povelje, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, 21.6.2002, str. 84-92; [COBISS.CG-ID 3893517];
12. Đurović Gordana, Radović Milivoje, Bošković Predrag. **Harmonizacija ekonomskih sistema Srbije i Crne Gore sa EU: politika zapošljavanja**. *Preduzetnička ekonomija*, ISSN 1451-6659, 2002, vol. 1, br. 12, str. 308-320. [COBISS.CG-ID 6176781]
  13. Đurović G., "Uslovi za ekonomski razvoj Crne Gore u novom insitucionalnom aranžmanu", U: Šuković, Mijat (ur.). *Novi ustav i konstituisanje Crne Gore kao države vladavine prava : radovi sa okruglog stola, Podgorica, 19. mart 2003.*, (Naučni skupovi, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 62, knj. 25). Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, CANU, 2003, str. [93]-102. [COBISS.CG-ID 4235789];
  14. Đurović G., "Uslovi za ekonomski razvoj Crne Gore u novom insitucionalnom aranžmanu", Uvodno predavanje, Referat u zborniku radova sa okruglog stola "Crna Gora – kako dalje", Udruženje Korijeni, Podgorica, 19. maj 2003., str. 36-50; [COBISS.CG-ID=20 3905549]
  15. Đurović, Gordana, Radović, Milivoje, Bošković, Predrag. **Problem nezaposlenosti u Crnoj Gori**. U: *Regionalni razvoj i demografski tokovi balkanskih zemalja. 8*. Niš: Ekonomski fakultet u Nišu, 2003, str. 195-205, graf. prikazi, tabele. [COBISS.CG-ID 4898829]
  16. Đurović G., "Perspektive harmonizacije ekonomskih sistema Srbije i Crne Gore", Referat u Zborniku radova sa naučnog skupa "Tranzicioni procesi – dometi, ograničenja i perspektive", 26-27. maj 2003., No. 67, CANU, Podgorica, 2004, ISBN 86-7215-152-6, str. 277-287; [COBISS.CG-ID 3998221]
  17. Đurović Gordana, Radović Milivoje, Bošković Predrag. **Tržište rada i politika zapošljavanja - prilog Strategiji razvoja i redukciji siromaštva u Crnoj Gori**. *Preduzetnička ekonomija*, ISSN 1451-6659, 2003, vol. 3, br. 12, str. 108-125. [COBISS.CG-ID 6176525]
  18. Đurović G., **Agenda ekonomskih reformi kao "Evropska agenda" - institucionalizacija procesa evropskih integracija u Crnoj Gori**, Referat u Zborniku radova sa naučnog skupa "O Agendi ekonomskih reformi u Crnoj Gori", 7 .maj 2004, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, CANU, No. 69, Podgorica, 2004, ISBN 86-7215-154-2, p. 159-164; [COBISS.CG-ID 7866384]
  19. Đurović G., "Institucionalni okvir za proces evropskih integracija u Crnoj Gori", U: Vukčević Dragan K. (ur.), *Pravo i evropske integracije*, (Meditranska škola evropskog prava Petrovac, 3-7.maj 2004), Slovođa i pravo, sv. 3, Podgorica, Pravni fakultet, Podgorica, 2005, str. 53-58; graf. prikazi, tabele. [COBISS.CG-ID 4450573]
  20. Đurovic G., "Evropske perspektive Crne Gore: pripreme za pregovore o sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju", Miličerski Ekonomski forum, Zbornik radova "Konkurentnost i evropski put", Savez ekonomista Crne Gore, Savez ekonomista Srbije, Miločer, septembar, 2005, /ISBN 86-907245-0-8, COBISS.CG-ID 9459216/, str. 144-155;
  21. Đurovic Gordana. **Strateški okvir za promociju izvoza Crne Gore**. U: *Reforme i ekonomska politika u dokumentima i praksi Crne Gore* : [radovi sa okruglog stola, održanog u Podgorici 14. decembra 2005. godine, u organizaciji Crnogorske akademije nauka i umjetnosti], (Naučni skupovi, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 79, knj. 31). Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, CANU, 2006, str. 73-84. [COBISS.CG-ID 3720205]
  22. Đurović G., Ražnatović S., Milović N., „**Obaveze Crne Gore po Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju u dijelu unutrašnjeg tržišta**“, referat u zborniku radova sa međunarodnog naučnog skupa „Zapadni Balkan na putu ka Evropskoj uniji: Gdje smo i kuda idemo: ka centru ili periferiji EU?“, održanog u Igalu, 27-30. avgusta 2007., Institut Mihajlo Pupuin, Beograd, 2007 (ISBN 978-86-904137-6-8, COBISS.RS-ID 145347596);
  23. Djurović G., Jacimović D., „**European Enlargement Policy for the Western Balkans: Case of Montenegro**“, International Conference on Eurasian Economies 2010, *Beykent University*, Istanbul, Turkey, 4-5. November 2010,

24. Đurović G., Radović M., Đurašković J., „**Makrekonomske performanse crnogorske privrede u periodu 2001—2010.godine**“, Zbornik radova sa međunarodne konferencije „**Ekonomski razvoj kroz prizmu preduzetništva**“, Ekonomski fakultet, Podgorica, 19.maj 2011; str. 33-56; ISBN 978-86-80133-56-0;[COBISS.CG-ID 5016589];
25. Đurović Gordana. **Pogled na EU sa Balkana : izazovi pristupanja = View of the EU from the Balkans : accession challenges**. U: *Konferencija Ekonomija Crne Gore : 2013 : Saradnjom do prosperiteta : 28. i 28. novembar, 2013, Budva : zbornik konferencije = Conference economy of Montenegro : 2013 : Through cooperation to prosperity : conference proceedings*. Podgorica: [Privredna komora Crne Gore], 2013, str. 52-63, tabele, grafikoni. [COBISS.CG-ID 6317581]
26. Đurović Gordana. **Rast i zapošljavanje u EU kao pretpostavka rasta konkurentnosti**. U: *Zapošljavanje kroz prizmu preduzetništva*. Podgorica: Ekonomski fakultet, 2013, str. 29-41, tabele. [COBISS.CG-ID 6168333]
27. Djurovic Gordana, Milovic Nikola, **"Fulfilling the Goals of Europe 2020 Strategy in the Context of Competitiveness Growth"**, Conference *"The Global Economic Crisis and the Future of European Integration"*, Nis, Serbia, 18. October 2013 (published in "Economic themes" Vol 4/2013, 695-712);
28. Djurovic Gordana, **"Importance of the EU Pre-accession Assistance in Financing of Local Economic and Infrastructure Development: Experiences of Montenegro in MFF 2007-2013"**, Proceedings, International Conference *"Local Economic and Infrastructure Development of SEE in the Context of EU"*, LEIDSEE, Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina, 20. September 2013, Sarajevo; DOI 10.5644/PI2013-153-21; ISBN 978-9958-501-92-0;
29. Djurovic Gordana, **„Izveštaj o napretku Evropske komisije kao instrument podsticanja institucionalnih reformi zemalja regiona: antikoruptivna politika“**, Zbornik: *Institucionalne reforme, ekonomski razvoj i proces pridruživanja Evropskoj uniji*, Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu, Naučno društvo ekonomista Srbije, 25. Maj 2013, Begrade, 2013; ISBN: 978-86-403-1314-8; [COBBIS.RS-ID 199760652]; 121-141;
30. Djurovic Gordana, Milovic Nikola, **"EU Enlargement Policy Framework for the Western Balkans: Six "C" Principles and the New Negotiating Rules"**, 9th *International conference „Economic integration, competition and cooperation“*, 17-19 april 2013, Opatija, *Zbornik*, Ekonomski fakultet, Sveučilište u Rijeci, ISBN 978-953-7813-16-1;
31. Djurović Gordana, Milović Nikola. **Economic effects of Montenegrin strategic foreign policy priorities**. U: Radović Milivoje (ur.). *The Book of abstract*. Podgorica: University of Montenegro, Faculty of Economics, 2014, str. 17. [COBISS.CG-ID 6251533];
32. Djurovic Gordana, Milovic Nikola, **Economic effects of Montenegrin strategic foreign policy priorities**, Proceedings, International Conf. "Entrepreneurship and Innovations as Precondition for Economic Development, Faculty of Economics, Podgorica, 17. June 2014; 91-105; ISBN: 978-86-80133-71-3 [COBISS.CG-ID 25639952];
33. Djurovic Gordana, **"Towards NATO and the EU Membership: fulfilment of political criteria"**, Yearbook Shipan 2013, The Atlantic Council of Croatia, Centre for International Studies, Zagreb, 2014; ISSN 1846 - 4149; 85-101;
34. Djurovic Gordana, Udovič Boštjan, **„Small states and EU and NATO integration: experiences of Slovenia and challenges for Montenegro“**, MISED conference, 17-18 September 2015, Faculty of Economics, Podgorica, 2015, ISBN 978-86-80133-72-0; 49-58; [COBISS.CG-ID 28928272];
35. Djurovic Gordana, Milica Muhadinović, **„Waiting for integration – going beyond transition: Case study Montenegro“**, Conference Researching Economic Development and Entrepreneurship in Transition Economies: Assessment of the last 25 years, going beyond the 'transition', REDETE 2015, University of Banja Luka, 2016, ISBN 978-99938-46-54-3 (the Conference held in Graz 22-24 October 2015); 519-530;
36. Djurovic Gordana, Milica Muhadinović, **„European Integration Priorities from the EC Perspective: towards a New Methodology of Comparative Analysis“**, Yearbook

- Shipan 2015, Vol. XIV, No.1, The Atlantic Council of Croatia, Centre for International Studies, Zagreb, 2016, ISSN 1846-4149; 45-55;
37. Djurović Gordana, „**Performance management and its contribution to the process of optimisation of public administration**”, In: Strengthening the competences of senior management in the state administration, Conference 4-6 April 2017, Directorate for human resources of Montenegro, Podgorica, 2018 (u štampi);
38. Đurović Gordana „**Ljudski i društveni kapital u Nacionalnoj strategiji održivog razvoja Crne Gore do 2030. godine**”, U: Zborniku sa naučnog skupa Stanovništvo Crne Gore – struktura i projekcije, 29. jun 2017, (red. Veselin Vukotić), Jul 2017, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, CANU, 2018 (u štampi);

4. Naučno-istraživački projekti (izbor)

1. „**Uticao sankcija na ekonomiju u društvo SRJ u međunarodnoj perspektivi**”, Evropski centar za mir i razvoj, 1996-97; autor priloga o **uticaju sankcija na pomorsku privredu Crne Gore**; / Project: Effects of the sanctions on economy and society of FR Yugoslavia in the international perspective, Area of expertise: effect of the sanctions on the maritime industry in Montenegro; **Recently published**: The Impact of Sanctions on the Economy and Society of the Federal Republic of Yugoslavia in an International Perspective / edited by Dragoslav Avramović, Negoslav P. Ostojić. - Beograd: European Center for Peace and Development (ECPD), 2016 (Beograd: Graficom-uno). - 229 str. ISBN 978-86-7236-097-4; 339.545(497.1); [COBISS.SR-ID 221319948]; www.ecpd.org.rs/pdf/2015/books/2016/2016_the_impact_of_sanction_web.pdf
2. „**Ekološko-ekonomski aspekti razvoja Crne Gore**”, nacionalni projekat, Ministarstvo prosvjete i nauke, 1998-2000, dvije faze, član tima;
3. „**Regionalni razvoj Crne Gore**” 1998-2000, Sekretarijat za razvoj RCG, rukovodilac projekta;
4. „**Program transformacije i restrukturiranja komunalnog sektora u Crnoj Gori**”, Ministarstvo uređenja prostora, 1999, član tima;
5. „**Strategija razvoja i redukcije siromaštva, PRSP**”, Vlada Crne Gore, Svjetska banka, UNDP, 2002 - 2003, rukovodilac projekta i autor priloga;
6. „**Crna Gora u XXI stoljeću - u eri kompetitivnosti**”, CANU, 2009-2010 (autor priloga i koordinator podprojekta: Integracija u evropske i evroatlanske strukture);
7. Lifelong learning programme, Activity 1, JEAN MONNET Chairs(Sub-action): **European Economic Integration Study on the Faculty of Economics in Montenegro, 2012-2015** (rukovodilac projekta - Katedra za evropske ekonomske integracije na Ekonomskom fakultetu, Jean Monnet professor);
8. **Konkurentnost privrede Crne Gore - kako biti medju 50 najkonkurentnijih zemalja svijeta**, 2012-2015, nacionalni projekat Ministarstva nauke, rukovodilac projekta;
9. **Varieties of Democracy, V-dem project, Measuring Degrees and Types of Democracy**; © 2013 by Michael Coppedge, Staffan Lindberg, John Gerring, the University of Notre Dame Center for Research Computing, the University of Gothenburg Department of Political Science, and the Helen Kellogg Institute for International Studies, Sweden - Country expert for Montenegro in 2013, 2016 & 2018;
10. **Nacionanli ekspert za Crnu Goru, Nacionalni akcioni plan za Crnu Goru za Strategiju Jugoistočna Evropa 2020** - Preparation of Montenegrin National Action Plan 2014-2015 for implementation of the SEE 2020 Strategy (adopted by MN Government in June 2015) - input for Baseline Report for the South East Europe 2020 strategy, Regional Cooperation Council and Pi Consulting, 2014 - national expert for Montenegro;
11. **Rukovodilac bilateralnog projekta mobilnosti istraživača Crna Gora - Kina 2014-2015**, Ministarstvo nauke; (Raising competitiveness through cooperation: a comparative study on the agricultural science and technology innovation, diffusion and communication system between China and Montenegro, Ekonomski fakultet, UCG i

- Jiangnan University, researcher of the State Key Laboratory of Food Science and Technology, Wuxi City, PR China);
12. **Rukovodilac bilateralnog projekta mobilnosti istraživača Crna Gora - Slovenija 2014-2015**, Ministarstvo nauke (Ekonomska i politička saradnja između Crne Gore i Slovenije kao sredstvo jačanja nacionalne konkurentnosti, Ekonomski fakultet, UCG i Fakulteta za društvene vede, Univerza v Ljubljani);
  13. **Nacionalni konsultant za Crnu Goru i region - Izjava o prihodima i imovini u praksi** - Preparation of the Draft National Action Plan for the implementation of main recommendations contained in the ReSPA "Comparative Study on Income and Assets Declarations in Practice" report, (2013), in 2014, ReSPA, Regional School for Public Administration; - National expert for Montenegro;
  14. **Nacionalni konsultant za Crnu Goru i region - Izjava o prihodima i imovini u praksi** - Preparation of Montenegrin final report "Implementation of recommendations of ReSPA Regional Study on Incomes and Assets Declaration" and preparation of Summary report for six Western Balkans countries, 2015, ReSPA, GDSI;
  15. **Procjena zahtjeva EU politika i pravne tekovine EU (acquis) u Nacionalnoj strategiji za integrisano upravljanje obalnim područjem (NSIUOP)** - The assessment of the requirements of the EU policies and acquis in the National Strategy for Integrated Coastal Zone Management, UNDP, 2015;
  16. **Rukovodilac bilateralnog projekta mobilnosti istraživača Crna Gora - Austrija 2015-2016**, Ministarstvo nauke (Podizanje konkurentnosti kroz naučnu saradnju u okviru Strategije jugoistočna Evropa 2020: radna mjesta i prosperitet u evropskoj perspektivi; Ekonomski fakultet, UCG i University of Graz, The Centre for Southeast European Studies);
  17. **Ekspert za pripremu Akcionog plana za transpoziciju EU Direktive o uslugama** - Preparation of an Action Plan for transposition of the Directive on services in the internal market 2006/0123/EC; Comprehensive mapping of all the authorisation procedures; Preparation of the first report on implementation of AP for transposition of the SD; Comparative analysis/report on the services covered by the Service Directive and those already identified and covered by GATS- national expert for Montenegro, GIZ, 2014-2016;
  18. **ReSPA's Regional Seasonal School on European Integration**, ReSPA, Danilovgrad, October 2015;
  19. **Nacionalni ekspert za strategije koje se odnose na konkurentnost i ekonomsko upravljanje** - "Promotion of EU Integration through Regional Cooperation: Strengthening Effective Policy Coordination in the Framework of EU Accession and SEE 2020", member of the expert team for economic governance assessment, CEPS, Centre for European Perspective, Mengeš, Slovenija & ORF, GIZ;
  20. **Vodeći ekspert u pripremi Nacionalne strategije održivog razvoja Crne Gore do 2030 (NSOR)** - autor priloga za ekonomske resurse i finansiranje za održivi razvoj, UNDP, Vlada Crne Gore, 2015-2016;
  21. **Nacionalni ekspert za Crnu Goru za pitanja trgovine** - Analysis and policy recommendations of trade facilitation (TF) and non-tariff measures (NTM) in beverages and auto-parts supply chains in Montenegro as part of the regional project "Addressing Market Access Barriers in Selected Supply Chains in CEFTA: Analysis and elaboration of policy recommendations", UNCTAD, 2015-2016;
  22. **Reforma javne uprave u Bosni i Hercegovini**, autor tzv. **Eksterne analize o evropskim integracijama i ekonomskom upravljanju u kontekstu reforme javne uprave**, Ured za reformu javne uprave, Konsultant za PAR i ekonomska pitanja, PARCO & Lucid Linx, Sarajevo, 2016;
  23. **Konsultant za IPA programiranje i nacionalnu razvojnu politiku** - Assessment of a level of coherence between national development priorities with the strategic programming of the IPA II in the SEE countries (WB 6), GIZ, 2016;

24. **Vodeći ekspert za optimizaciju javne uprave** – koordinator i ko-autor studije: „The Comparative study with baseline analysis on the optimization of public administration in Western Balkan region”, ReSPA, 2016;
25. **Vodeći ekspert za pripremu analitičkog dokumenta o modelima upravljanja javnom upravom u zemljama regiona** - the Analytical paper on managing of implementation of PAR strategies in Western Balkan region, ReSPA; 2016;
26. **Ekspert za finansijsku analizu Pariskog sporazuma i Namjeravnog nacionalnog doprinosa smanjenju GHG emisija za 30% u odnosu na 1990 godinu, a do 2030. godine** – socio-ekonomska analiza izabranih investicija, UNDP, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, 2017;
27. **Ekspert za evaluaciju projektnih predloga u okviru poziva za Horizont 2020**, za oblast međunarodnih ekonomskih odnosa; Preparation of evaluation reports for specific call in 2017; Development of the consensus report; Participation on final, central panel meeting in Brussels; - Research Executive Agency (REA), Brussels, 2017;
28. **Predavač na ReSPA ljetnjoj školi o procesu pregovora sa EU sa posebnim fokusom na poglavlja 23 i 24**, the ReSPA Summer School on Accession Negotiations with focus on chapters 23 (Judiciary and Fundamental Rights) and 24 (Justice, Freedom and Security), ReSPA, 2017;
29. **Regionalni konsultant za UN agendu 2030** - Guest speaker/resource person at the UNCT 2017 Retreat UN Country Team Albania, for the UN agenda 2030, Dures, Albania, 2017;
30. **Ko-autor izrade studije sa MAPS timom UN: „Building a sustainable future for Montenegro through the EU accession process and the sustainable development goals”**, UNDP, Montenegro, 2017;
31. Erasmus+, Jean Monnet Action, „**Communicating Europe in Pan-European Societies - CEPES**” 2017-2019, Montenegrin Pan-European Union, Podgorica, rukovodilac projekta, Jean Monnet professor;
32. **Nacionalni ekspert za Crnu Goru za pitanja trgovine** - Project “Support to Facilitation of Trade between CEFTA Parties”, Sub-activity “Classifying, analysing and cross-checking of NTMs according to the EU Acquis, Comonent 1. Harmonization of norms and practices”, GIZ/ORF, February – July 2018;
33. **Vodeći ekspert za podrški pripreme Nacionalnog plana optimizacije državne uprave u Crnoj Gori** – „Support the Preparation of Plan for Optimization of State Administration in Montenegro”, ReSPA, Mart – June 2018;

5. Uvodno, plenarno predavanje na sastancima sa medjunarodnim učesnicima

- Djurovic G., »**Opportunities for the small and the large in politics – the view from Montenegro**«, speech, **European Forum Alpbach 2004**, Political Symposium - **Boundaries and Beyond**, 29. August - 01. September 2004, Alpbach, Austria;
- Djurovic Gordana, “**Located Montenegro on the new map of Europe – Possibilities for Austrian investors in Montenegro**”, uvodno predavanje na Medjunarodnom simpozijumu o Crnoj Gori, Wirtschaftskammern Osterreichs, Wien, March 14, 2005;
- Djurovic G., „**Ein Beitrag Zur Prävention Neuer Regionaler Krisen: Die Europäische Perspektive Montenegros**”, Europäisches Forum, Symposium: „Die Stärken und Schwächen Europas”, Alpbach, Tirol, Österreich, 30.8.2005;
- Djurović G., „**Evropske integracije Crne Gore**”, govor na medjunarodnoj konferenciji „Kroz saradnju do evropskih integracija”, u organizaciji Direkcije za evropske integracije, Sarajevo, 15-16.9.2006;
- Djurovic G., “**European Integration of Montenegro and Region**”, speech on international conference “Crans Montana forum in Albania: Albania and South Eastern Europe on the way towards European Union”, 10 May 2007, Tirana, Albania;

- Djurovic G., „**European Integration of Montenegro**”, speech on International Conference „50 years of The Treaties of Rome and future of the Western Balkans”, Konrad Adenauer Stiftung, Sarajevo, 13. April 2007;
- Djurovic G., „**Challenges of Euro-Atlantic Integration In Montenegro**”, speech on International conference “Croatia Summit 2007: Europe’s new South”, Session: „**An Outlook into the Future: Year 2008 and beyond**”, Governemnt of Croatia, Dubrovnik, 6/7 July 2007;
- Djurovic G., „**Promoting main principles of European integration in western Balkan region through regatta approach – view from Montenegro**”, The 63rd European Forum Alpbach 2007, Reform symposium: Emerging markets – emerging partners”, 20-22 August 2007, Alpbach, Austria;
- Djurovic G., „**Economic and Fiscal Programme for 2007 in the light of further Montenegrin European integration plan**”, speech on Policy Summit : “Balkans crossroads: The policy challenges ahead”, Session II: How encouraging are the Balkan region’s economic indicators?”, organised by: Friends of Europe, the Konrad Adenauer Stiftung, the Constantinos Karamanlis Institute for Democracy and Gallup Europe, Brussels, December 4, 2007;
- Djurovic G., „**Communicating Europe: French perspective on Enlargement**”, organised by European Stability Initiative (ESI), 16-17. April 2008, Paris;
- Djurovic G., „**Return to Europe II: The next 18 months / Where will SEE enlargement be by the end of Swedish presidency in 2009**”, speech on International conference: “The EU and South East Europe In 2008: Is all still well? Burning issues and difficult questions”, organized by CIDOB Foundation, the Open Society Institute Fellowship Program (OSI), European Stability Initiative (ESI), Friedrich-Ebert-Stiftung (FES, Madrid), Barcelona, 22 – 23. September 2008;
- Djurovic G., „**Questions of economic integration and regional cooperation: view from Montenegro**”, speech on International conference “The vision of European Serbia”, organized by European movement in Serbia, , the Open Society Institute Fellowship Program (OSI), European Stability Initiative (ESI), Friedrich-Ebert-Stiftung (FES, Madrid), Belgrade, 29 May 2009;
- Djurovic G., „**Montenegro and its way into the European Union: Challenges and Perspectives**”, speech on conference organized by Friedrich Ebert Stiftung, Berlin, 4. May, 2009.
- Djurovic G., “The Politics of Economic Crisis: Redefining Economic and Geopolitical Landscapes in Europe and Eurasia”, panel D: “**Economic Challenges in the Western Balkans**”, Bled Strategic Forum 2009, 30 – 31. august 2009; Conference report (ISBN 978-961-92173-9-9)
- Djurović G., „**Euroatlanske integracije Crne Gore**”, izlaganje na međunarodnoj konferenciji „Novi strateški koncept NATO-a: Izazovi i mogućnosti”, Slano, Republika Hrvatska, 03 - 07. septembar 2009;
- Djurovic G., „**IPA fund in Montenegro**”, speech on International conference „Regional conference on decentralized management of IPA funds”, EU Delegation in Albania and Government of Albania, 18. May 2010, Tirana. Albania;
- Djurovic G., „**Montenegrin experience in translating European legislation**”, speech on International conference „Let’s speak European”, organised by Government of Serbia, Belgrade, 19. May 2010;
- Djurovic G., „**Lobbying for a faster integration track of Montenegro**», speech on Networking Seminar 2010: Lobbying and Networking in the European Union, European forum Alpbach, Austria, 29 August 2010;
- Djurovic G., „**Key priority areas in the post opinion period and IPA: The case of Montenegro**”, speech on “IPA 2010 Conference: Sustainable results and impacts”, European Commission, Brussels, 6.12.2010;

SPEECH on the WTO Ministerial Conference - "Support the future WTO members and improve the rules: case of Montenegro", The Seventh Ministerial Conference, WTO, December 2nd, 2009, Geneva;

Ciklus predavanja – tribina: Društvena misao Crne Gore, – **Djelo prof. dr Rista Vukčevića**, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, CANU, 24.10.2017.

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST

Udžbenici

- Cvetanović Slobodan, Djurović Gordana, **«Privredni razvoj»**, Ekonomski fakultet, Podgorica, 1996 (UDK.330.34(075.8), ISBN 86-80133-07-8 (univerzitetski udžbenik);
- Grupa autora (G.Djurovic red.), **„Evropska unija“**, udžbenik za završnu godinu osnovnih škola, izborni predmet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2010 (ISBN 978-86-303-1432-2); udžbenik za srednje škole; i **Priručnik za nastavnike**;
- Grupa autora (Djurović G., red.), **„Evropske integracije“**, udžbenik za završnu godinu srednjih škola, izborni predmet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2010 (ISBN 978-86-303-1444-5); udžbenik za srednje škole; i **Priručnik za nastavnike**;

Studijski priručnici (skripta, hrestomatije...)

- Đurović G.: **„Crna Gora: od spoljnotrgovinske ka evropskoj integraciji“**, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2007 (skripta);
- Djurovic G., Jacimovic D., Milovic N., **„Integracija u evropske strukture“**, e-učilo za posdiplomski studij, Ekonomski fakultet, 2010,
- Đurovic G., **Ekološka ekonomija**, e - skripta, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2012;
- Đurovic G. **„Međunarodni ekonomski odnosi“** e-skripta, FPN, Podgorica, 2017;
- Đurović G., **„Regionalna ekonomija“**, e-skripta, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2017;
- Đurović G., **„Privredni razvoj i evropske integracije“**, e-skripta, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2017;

Mentorstvo na doktorskim studijama

- dr Dragana Radević, **„Ekonomska efikasnost versus socijalna jednakost u državi blagostanja“**, doktorska disertacija, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2007;
- dr Nikola Milović, **„Konkurentnost privrede Crne Gore“**, doktorska disertacija, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2011;
- dr Branko Bulatović, **Optimizacija modela ruralnog razvoja Crne Gore**, doktorska disertacija, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2014;

Mentorstvo na postdiplomskom studiju

- Veliki broj kandidata (70), dostupno u bazi COBISS.CG-ID

World Who's Who, Europa Biographical Reference Series, Routledge, Taylor & Francis Group:
Gordana Djurovic - Montenegrin economist, academic and politician ; Professor of Economic Development, International Economic Relations and EU Enlargement Policy, University of Montenegro

<http://www.worldwhoswho.com/views/browse.html?id=sd11889>

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ

Цетински пут б.б.
П. фах 99
81000 ПОДГОРИЦА
СРБИЈА И ЦРНА ГОРА
ТЕЛЕФОНИ: (081) 241-777
241-888
Факс: (081) 242-301

UNIVERSITY OF MONTENEGRO

Cetinjski put b.b.
P.O. BOX 99
81000 PODGORICA
SERBIA AND MONTENEGRO
Phone: (+381) 81 241-777
241-888
Fax: (+381) 81 242-301

Број: 11-3042
Датум, 26.10.2006 г.

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
бр. 1246
04 / 12 / 2006 год.
ПОДГОРИЦА

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Sl.list RCG br. 60/03.) i člana 19 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 26.10.2006. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr GORDANA DJUROVIĆ bira se u akademsko zvanje **redovni profesor** Univerziteta Crne Gore za predmete: Privredni razvoj, Regionalna ekonomija i Ekološka ekonomija na Ekonomskom fakultetu u Podgorici i Medjunarodni ekonomski odnosi na Fakultetu političkih nauka u Podgorici.

РЕКТОР,

Prof.dr. Ljubiša Stanković

Prof. dr Milivoje Radović-Ekonomski fakultet u Podgorici

Rođen je 05.05.1972. godine u Bijelom Polju. Osnovnu školu je završio u rodnom gradu, a srednju školu i fakultet u Podgorici. Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Podgorici 1995. godine. Magistarsku tezu »Tržište rada u makroekonomskoj teoriji i politici« odbranio je u decembru 1998. godine na Ekonomskom fakultetu u Beogradu. Novembra 2004. godine na Ekonomskom fakultetu u Podgorici odbranio je doktorsku disertaciju pod nazivom »Tržište rada i neformalna zaposlenost u makroekonomskoj teoriji i politici«. Od 1995. do 1999. godine radio je kao saradnik na Ekonomskom fakultetu u Podgorici. U zvanje asistenta na predmetu Privredni sistem i ekonomska politika izabran je 1999. godine. Izabran je u zvanje docenta na Ekonomskom fakultetu u Podgorici 04.07.2005. na predmetima: Privredni sistem, Ekonomika javnog sektora, Ekonomija rada i socijalna politika i Tržište rada. U zvanje vanrednog profesora izabran je na Ekonomskom fakultetu u Podgorici 30.09.2010. godine na predmetima: Ekonomija, Ekonomija javnog sektora i Tržište rada. U zvanje redovnog profesora izabran je na Ekonomskom fakultetu u Podgorici 4.02.2016. godine na predmetima: Ekonomija, Ekonomija javnog sektora i Tržište rada. Početkom 2000. godine do septembra 2002. godine radio je u ETF (European training foundation) kancelariji-Nacionalna opservatorija Crne Gore kao projekt menager. U periodu februar – novembar 2003. godine obavljao je funkciju lidera grupe za tržište rada i zaposlenost u PRSP (Projekat strategije smanjenja siromaštva) tima Vlade Republike Crne Gore. U periodu januar-jun 2005. godine bio je lider grupe za regionalni razvoj i tržište rada PRSP tima. Koordinator Studija menadžmenta u Bijelom Polju bio je u periodu jun 2005 - decembar 2009. godine. Od novembra 2006. godine do decembra 2009. bio je Rukovodilac Studija menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju, a u periodu septembar 2008 - decembar 2009. godine bio je Rukovodilac Postdiplomskih studija menadžmenta. Novembra 2010. godine izabran za člana Savjeta Centrale banke Crne Gore. Septembra 2012. Imenovan za Rukovodioca Studija menadžmenta Ekonomskog fakulteta u Podgorici. Dekan Ekonomskog fakulteta u periodu maj 2013 - novembar 2014. godine. Autor preko 150 stručnih i naučnih radova. Koautor univerzitetskog udžbenika i tri monografije. Predavač po pozivu na više fakulteta u Evropi i regionu.

Bibliografija

I. Udžbenik

1. B. Dimirijevic, N.Fabris, M. Radović, Lj. Vladušić, M. Jandrić, "Ekonomska politika-Regionalni aspekti", Ekonomski fakultet u Beogradu, 2016, str. 596.

II. Odabrani radovi

1. Radovic, M. Jovovic, J. Bajec "Macroeconomic aspects of privatisation in Montenegro" South East Europe Review for Labor and Social Affairs, (SEER), Vol. 12, No. 1., (2009.), ISSN 1435-2869, pp. 57-76.
2. Radović and D. Djuric "Possibilities for creating new employment in Montenegro" , South East Europe Review for Labor and Social Affairs, Europe trade union institute, Duseeldorf, No.4., ISSN 1435-2869, Vol.6, pp. 101-113., February 2004.
3. Djuric and M. Radovic "Case studies of illegal work" , South East Europe Review for Labor and Social Affairs, Europe trade union institute, Duseeldorf, No.4., ISSN 1435-2869, Vol.7, pp. 45-68. November 2004.
4. G. Đurović, M. Radović and P. Bošković "The Montenegrin Labor Market and the New Employment Law", South East Europe Review for Labor and Social Affairs, Europe trade union institute, Duseeldorf, No.4., ISSN 1435-2869, Vol.6, pp. 59-73. July 2003.
5. G. Đurović, M. Radović and P. Bošković "Unemployment and Labour market in Montenegro", FACTA UNIVERSITATIS NIS, №10, YU ISSN 0354-4699, Vol. 1. pp.75-83. december 2002.
6. G. Đurović, M. Radović and P. Bošković "Tržište rada i politika zapošljavanja-prilog Strategiji razvoja i redukcija siromaštva u Crnoj Gori", Postdiplomske studije, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore, čas. Preduzetnička Ekonomija, Vol.3., ISSN 1451-6659, str. 108-125, Podgorica, decembar 2003. godine.
7. M. Radović and D. Djuric "The labour market and the Development and Poverty Reduction Strategy in Montenegro", South East Europe Review for Labor and Social Affairs, (SEER), Vol. 8, No.2., (2005.), ISSN 1435-2869, pp. 51-60.
8. M. Radović, D. Vojinovic Jacimovic and M.Jovovic "Reaching balanced regional development in Montenegro: problems and solutions", South East Europe Review for Labor and Social Affairs, (SEER), Vol. 9, No.4., (2006.), ISSN 1435-2869, pp. 97-107.
10. Gordana Djurovic and Milivoje Radovic, "Lobbying for a faster integration track for the western Balkans region", South East Europe Review for Labor and Social Affairs, (SEER), Vol. 12, No. 3., (2010.), ISSN 1435-2869.

11. M. Radovic, R. Zugic, and N. Milovic: ECONOMIC INSTITUTIONS AND COMPETITIVENESS OF ECONOMY WITH EMPHASIS ON MONTENEGRO, MONTENEGRIN JOURNAL OF ECONOMICS, Volume 9, Number 1, March 2013.
12. Milivoje Radovic, Serge Shuster, & Milos Vulcanovic:» Conceptual modeling of Current and Capital Accounts in Central and Eastern European countries”, International Research Journal of Applied Finance, Vol – III Issue – 4 April, 2012, ISSN 2229 – 6891., pp. 491 – 502.
13. M. Radović, M. Bozovic, J. Djuraskovic (2015), Beyond The Formal Economy: Evaluating the Level of Informal Employment in Montenegro , Journal of Global Policy and Governance, ISSN 2194-7759 , Journal of Global Policy and Governance, , Vol. 4, No 1, 121-140. ISSN 2194-7759 .
14. G. Djurovic and M. Radović (2010), Lobbying for faster integration track of western Balkan region, South East Europe Review for Labor and Social Affairs, Vol. 14, Issue 2, 217-226. ISSN 1435-2869,
15. Milivoje Radovic, Radoje Zugic, and Nikola Milovic (2013), Economic institutions and competitiveness of economy with emphasis on Montenegro, Montenegrin Journal of Economics, Vol. 9, Number 1, 63-74. ISSN 1800-5845.
16. J. Djuraskovic, M. Radovic, Z. Bozovic (2015), Circularity of Economic Theories, Informatologia, ISSN 1330-067, Vol. 49. No. 3 - 4 , 129 – 258, ISSN 1330-067.
17. V. Marić, A. Filipović, M. Radović (2017), XBRL IMPLEMENTATION IN BANKING SECTOR IN MONTENEGRO, Journal of Central Banking Theory and Practice, Volume 6, Number 2, 5-23. ISSN 1800-9581.
18. M. Jovović, M. Radović, J. Djurašković (2017): PAPER - THE MISMATCH BETWEEN THE LABOUR MARKET AND THE EDUCATION SYSTEM IN MONTENEGRO Informatologia, Vol. No. 1 - 2 , 22 – 37, ISSN 1330-067.
19. M. Novović Burić, V. Kaščelan, M. Radovic, A. Lalević Filipović (2018), Mechanisms of Protection from Interest Rate Risk with Reference to the Life Insurance Market in Montenegro, Journal of Central Banking Theory and Practice, Volume 7, Issue 1, Pages 17–42, ISSN (Online) 2336-9205.
20. J. Djurašković, M. Radović, M. Radonjic (2018), THE CONTROVERSIES MODERN MACROECONOMIC THEORY IN GLOBAL ECONOMIC CRISIS, Journal of Central Banking Theory and Practice, Volume 7, Issue 2, Pages 49–72, ISSN (Online) 2336-9205.

Univerzitet Crne Gore

University of Montenegro

03-316
04.02.16

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Službeni list Crne Gore br. 44/14 i 47/15) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 04. februara 2016. godine, donio je

**ODLUKU
O IZBORU U ZVANJE**

DR MILIVOJE RADOVIĆ bira se u akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za predmete: Ekonomija, Ekonomija javnog sektora i Tržište rada na osnovnom akademskom studijskom programu Ekonomija na Ekonomskom fakultetu.

REKTOR

Prof. Radmila Vojvodić

UNIVERZITET CRNE GORE
EKONOMSKI FAKULTET
EKONOMIJA

Broj dosijea: 11/2013

Na osnovu člana 165 Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni list RCG" br. 60/03) i službene evidencije, a po zahtjevu Radonjić Sreten Milena, izdaje se

POTVRDA O STUDIRANJU

Student **Radonjić Sreten Milena**, rođena **04-12-1987** godine u mjestu **Podgorica**, opština **Podgorica**, Republika **Crna Gora**, upisana je studijske **2013/2014** godine, u **I** godinu studija, kao student koji se **samofinansira** na **akademske doktorske studije**, studijski program **EKONOMIJA**, koji realizuje **EKONOMSKI FAKULTET** - Podgorica Univerziteta Crne Gore u trajanju od **3 (tri)** godine sa obimom **180** ECTS kredita.

Studijske **2017/2018** godine prijavila je *da sluša* **1** predmeta sa **30.00** (trideset) ECTS kredita.

Po prvi put iz **III (treće)** godine, prijavila je *da sluša* **0** predmeta sa **0.00** (nula) ECTS kredita, što iznosi 0.00% od ukupnog broja ECTS kredita u **III** godinu.

Saglasno Statutu Univerziteta Crne Gore, **Radonjić Sreten Milena** je po prvi put prijavila *da sluša* **manje od 2/3**, odnosno **66,67% (šezdesetšest 67/100 %)**, od ukupnog broja ECTS kredita sa **III** godine i studijske **2017/2018** nema status **redovnog studenta** koji se **samofinansira**.

Uvjerenje se izdaje na osnovu službene evidencije, a u svrhu ostvarivanja prava na: (dječji dodatak, porodičnu penziju, invalidski dodatak, zdravstvenu legitimaciju, povlašćenu vožnju za gradski saobraćaj, studentski dom, studentski kredit, stipendiju, regulisanje vojne obaveze i slično).

Broj: 18 / 06 -
Podgorica, 15.06.2018 godine

M. P.

SEKRETAR

Radonjić Sreten Milena

Na osnovu člana 165 stava 1 Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni list RCG", broj 60/03.), člana 115 stava 2 Zakona o visokom obrazovanju ("Službeni list CG", broj 44/14.) i službene evidencije, a po zahtjevu studenta Radonjić Sreter Milena, izdaje se

UVJERENJE O POLOŽENIM ISPITIMA

Student **Radonjić Sreter Milena**, rođena **04-12-1987** godine u mjestu **Podgorica**, opština **Podgorica**, Republika **Crna Gora**, upisana je studijske **2013/2014** godine, u **I** godinu studija, kao student koji se **samofinansira na doktorske akademske studije**, studijski program **EKONOMIJA**, koji realizuje **EKONOMSKI FAKULTET - Podgorica** Univerziteta Crne Gore u trajanju od **3 (tri)** godine sa obimom **180** ECTS kredita.

Student je položio ispite iz sljedećih predmeta:

Redni broj	Semestar	Naziv predmeta	Ocjena	Uspjeh	Broj ECTS kredita
1.	1	MAKROEKONOMIJA	"B"	(vrlodobar)	15.00
2.	1	MIKROEKONOMSKA ANALIZA	"A"	(odličan)	15.00
3.	2	EKONOMETRIJA	"B"	(vrlodobar)	10.00
4.	2	SAVREMENE EKONOMSKE TEORIJE	"A"	(odličan)	10.00
5.	2	UPRAVLJANJE PROMJENAMA	"A"	(odličan)	10.00

Zaključno sa rednim brojem **5**.

Ostvareni uspjeh u toku dosadašnjih studija je:

- srednja ocjena položenih ispita **"A" (9.58)**
- ukupan broj osvojenih ECTS kredita **60.00** ili **100.00%**
- indeks uspjeha **9.58**.

Uvjerjenje se izdaje na osnovu službene evidencije, a u svrhu ostvarivanja prava na: (dječji dodatak, porodičnu penziju, invalidski dodatak, zdravstvenu legitimaciju, povlašćenu vožnju za gradski saobraćaj, studentski dom, studentski kredit, stipendiju, regulisanje vojne obaveze i slično).

Broj: 18 / 05 -
Podgorica, 31.05.2018 godine

M. P.

SEKRETAR

Radonjić Sreter Milena